

Lord Halifax dün
Sovyetlerin Londra
sefiri ile görüştü

AKŞAM

İngilterenin Ankara büyük
elçisi Sofyadaki mülakat-
larının çok faydalı
olduğunu söylüyor

Sene 22 — No. 7740 — Fiyatı her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE 9 Mayıs 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

İngiliz Meclisi hükûmete itimad beyan etti

Dünkü içtimada da şiddetli tenkidlerde
bulunuldu. Başvekil cevap verdi

Lloyd George "Bu harpte, Chamberlain'in mevkiini terk
etmesi kadar hiç birşey zaferi temin edemez,, dedi.
Norveç harbi hakkında hususî bir tahkikat
komitesi teşkil edilmesi istendi

Londra 8 — Avam kamarasında bu
günkü içtimada ilk söz alan Londra
Şehir meclisi reisi ve işçi partisi azası
Herbert Morrison hükûmeti tenkit eden
beyanatı sırasında demiştir ki:

"Hükûmetin, Norveç doktrinini, liman-
larını, fiyordlarını ve tayyare karargâhları
önceden tarassut etmiş olduğunu
zannediyorum. Yalnız Norveçte değil,
arazisi üzerinde düşmanla çarpışacağı
mız her memleketinde böyle hareket et-
mekliğimiz zaruridir.

Balkanlardaki vaziyet ve hali hazırda-
ki durumun Cebelüttrıkta ve İtalyada
yeni şekiller alması ihtimali dolayısıyla
bu tarassudun itimad edilmesi lazımdır.

Trondhjem karşı yapılan deniz taar-
ruzuna gelinece, bahriyelilerimizin taar-
ruz etmek arzusu besleyip beslemedikle-
rini ve bu arzularına hükûmetçe mi ma-
ni olunduğunu öğrenebilir miyiz?"

Üç mesul şahıs

Morrison, sözüne devamla demiştir ki:
"Yaşlı veya yorgun bir nazir istemiyey-
rek tehlikeli olabilir. Bu bir vakıdır.
Harpten evvel ve harptenberi, hata işli-
yen ve kabiliyetsizlik gösteren birkaç na-
zir görüldü. Bilhassa Başvekil, Maliye Na-
zırı Sir John Simonu ve Hava Nazırı
Sir Samuel Hoare'u zikretmekliğim lâ-
zımdır. Bu nazırların 931 - 939 devre-
sinde, Büyük Britanyanın harici siyaseti
bakımından ısrarla hata işlemekten geri
durmadıklarını unutmam.

Eğer sulh âkilâne ve elbirliği ile tan-
zım edilmiş olsaydı, harp bertaraf edil-
miş bulunurdu. Kanaatimce, bu harbe
girmemizde herkesten fazla mesul bu üç
kişidir.

Bu harbin neticesi, bizim için çok faz-
la ehemmiyetlidir. O sebeple, çoktanberi
iktidar mevkiinde bulunan ve kendilerine

meydu vazifede ehliyet gösteremiyen
kimseleri o mevkide muhafaza ederek,
bu harbi kaybetmek tehlikesine düşeme-
yiz."

Morrison, muhalefet partisinin, celse
sonunda itimad reyini müzakereye koya-
cağını söylemiş ve demiştir ki:

"İstiyorum ki, Avam kamarası âzası-
nın vereceği karar memleket efkârı umu-
mîyesini temsil etsin ve İngiliz milletinin
bütün kuvvetleri ve Başvekilinden bekle-
nen bütün kabiliyeti seferber ederek za-
fere kadar mücadeleye devamda ısrar
ettiğini isbat etsin."

B. Chamberlain'in cevabı

Chamberlain, bu esnada müdahale
ederek şu sözleri söylemiştir:

"Morrisonun söylediği sözler beni mü-
dahale mecburiyetinde bıraktı. B. Morri-
son, beyanatına, vaziyetin vahametini

(Devamı 5 nci sahifede)

Macaristandaki Amerika tebaasına Amerikaya dönmeleri tavsiye edildi

İtalyan Propaganda Nazırı Berline gitti - Alman ve İtalyan
gazeteleri bu iki hükûmetin Balkanlarda harekette bulun-
mağa hiç bir niyetleri olmadığını yazıyorlar

Giornale d'Italia, İngiltere ve Fransa
aleyhinde yeni bir makale neşretti

Newyork 8 — Amerikanın Budapeşte
sefaretî, Macaristanda bulunan Amerika
tebaasına Amerikaya avdet etmelerini
tavsiye etmiştir.

Londra 8 (A.A.) — Almanyanın Ma-
caristandan asker geçirmek hakkını iste-
diği haberi Londra'nın diplomasi mahafil-
inde teyid edilmemekte, bu mahafil,
bu sayıları Almanyanın hakikî maksat-
larını gizlemeğe matuf yeni bir "Sivir
harbi" teşebbüsü addedilmektedir.

Newyork 8 — Londradan buraya ge-
len haberlere göre, İngilterenin Peşte
sefiri bugün Macar Hariciye Nazırına
müracaat etmiş ve Alman ordusu Macar
topraklarından geçmek isterse hükûme-
tin buna karşı alacağı vaziyeti tasrih et-
mesini istemiştir. Hariciye Nazırı B.
Csaky:

— Hükûmet, vaziyetini hâdisat ile ta-
yin edecektir.

Demekle ıktifa etmiş ve başka bir şey
söylememiştir.

İtalyan Propaganda Nazırı
Berline gitti

Roma 8 (A.A.) — Halk kültürü na-
zırı Alexandre Pavolini, İtalya impara-

torluğunun kuruluşunun yıldönümü mü-
nasebetile 9 mayısta Alman propaganda
nazırı Göbbels ile buluşmak üzere Ber-
line hareket etmiştir. Diğer cihetten Al-
man münakalat nazırı Dr. Julius Dorf-
müllerin Romaya geldiği haber veril-
mektedir.

Almanya ve İtalyanın Balkan-
larda harekette bulunmağa
niyetleri yokmuş

Belgrad 8 — Alman ve İtalyan gazo-
teleri bu iki hükûmetin Balkanlarda bir
harekette bulunmağa hiçbir niyetleri ol-
madığını yazıyorlar. Bu neşriyat Yugos-
lavyada endişeleri bir parça azaltmıştır.
İtalyanın bir harekete önyak olmayaca-
ğı ve harp harici siyasetini değiştirmeye-
ceği kanaati artmaktadır.

Roma 8 — Birkaç haftalık tatilden
sonra Londradan Romaya gelen İngiliz
sefiri Sir Percy Lorraine'in B. Mussolini
ve Kont Ciano ile görüştüğü şayi olmuştur.
Hatta İngiliz sefirinin B. Mussolini-
ye İngilterenin mühim bir notasını, hatta
İngiliz Başvekilinin bir mesajını verdiği

(Devamı 5 nci sahifede)

Alman ordusunun Hollan- daya girdiği doğru değil

Hollanda çok ciddî tedbirler aldı ve
taarruza karşı mukavemete hazırlandı

Amerika Hariciye Nazırı, Hollandanın karadan isti-
lâsının çok hâd bir devrede bulunduğuna dair
malûmat geldiğini söylüyor

Amsterdam 8 (A.A.) — Reuter ajan-
tı bildiriyor: Hollanda askerî makama-
tı her türlü ihtimale karşı gitgide daha
müessir bir şekilde hazırlıklarına devam
ediyorlar. Bu hazırlıklar içinde hiçbir te-
ferrüt ihmal edilmemektedir. Bugün as-
kerî zabita memurları bütün ehemmi-
yetli binalar önünde nöbet beklemişler-
dir. Bu binalar meydanında matbuat de-
vairi ve istihbarat ajansları da dahildir.

Bazı mevkilerde mitralyözler hazır bir
halde bulundurulmakta idi. Sahiller de-
vamli surette tarassut altındadır.

Hollandanın yegâne müdafaa sistemi-
nin bütün mekanizması ilk işarette hare-
kete geçmek üzere hazır bulunuyor.
Köprülerde ve kanallarda nöbetçiler

beklemekte ve devriyeler dolaşmaktadır.
Sivil halka şehrin tahliyesi için emir ve-
rilmesi ihtimali mevzuubahistir.

Amsterdam 8 — İnkilâp bugün vazie-
feleri başına dönmüşlerdir. Bütün sokak-
larda ordunun nakliye otomobilleri gidip
gelmektedir.

Bu sabah çıkan bazı gazeteler, abone-
lerine, askerî nakliyat sebebiyle tevziatta
bazı tevhürler olabileceğini bildirmiş-
lerdir.

Halkta telâş yoktur. Halkın derin mil-
li hislerini gösteren tezahürler pek çoktur.

Vaşington 8 — Hariciye Nazırı B.
Hull bugün matbuat mümessillerine be-
yanatta bulunarak, Hollandanın karadan

(Devamı 5 nci sahifede)

Sovyet müdafaa komiseri değişti

Kiev askerî mntakası ku-
mandanı mareşal Timoçenko
müdafaa komiseri oldu

Mareşal Timoçenko

Dikkatler:

"Ağla gözüm ağla!...,,

Finler memleketlerini kahramanca
korudular, istiklallerini ve şereflerini
muhafaza ediyorlar. Dünyanın haki-
kî mukadderatını tayin edecek olan
müstakbel büyük sulh masası başına
efendi gibi oturmalara çok muhtemel.

Norveçliler, canla başla dönüşüyor
ve daha da dönüşecekleri krallarının
son beyanatından anlaşılmakta...

Danimarkalılara gelince...

Resimler intişar etmektedir: Da-
nimarka zabıt ve askerleri, Alman
nöbetçilerinin önünden geçerken,
madun gibi selâm resmi ifa ediyor-
lar... — Bu kabil tahkirler ve tezyif-
ler karşısında Kopenhag halkının yü-
reği kan ağılıyormuş.

Bir Türk şairinin şu beyti akla ge-
liyor:

"Ağla gözüm ağla, hicran yaraşır,
Erkeksiz vatana düşman yaraşır!"

Moskova 8 (A.A.) — Tass ajansı
bildiriyor: Sovyetler Birliği yüksek
Sovyet meclisi riyaset divanı, müda-
faa halk komiseri mareşal Vorosilof'u
bu vazifesinden affederek Sovyetler
Birliği halk komiserleri meclisi ikinci
reisliğine ve halk komiserleri meclisi-
nin müdafaa komitesi reisliğine ge-
tirmiştir.

Kiev hususî askerî mntakası ku-
mandanı mareşal Semion Timoçenko
da Sovyetler Birliği müdafaa halk
komiserliğine tayin olunmuştur.

Mareşal ünvanı verilenler

Moskova 8 (A.A.) — Tass: Sovyet-
ler Birliği yüksek Sovyet meclisi riy-
aset divanı, birinci sınıf ordu kuman-
danlarından Semion Timoçenko'ya,
Grigori Kulik'e ve Boris Şaposhnikov'a
Sovyetler Birliği mareşal ünvanını
vermiştir.

Yunanistana teminat

İtalya ve İngiltere Yunanistanın bitaraflığını
ihlâl niyetinde bulunmadıklarını bildirdiler

Newyork 8 — Atinadan buraya gelen en son haberlere nazaran İngiliz ve
İtalyan sefirleri bugün ayrı ayrı Yunan Hariciye Nazırını ziyaret etmişler ve
İngiltere ile İtalyanın Yunanistanın bitaraflığını ihlâl etmek niyetinde olma-
diklarını bildirerek Yunanistanın emniyetinden dolayı endişeye düşülmeme-
sinin söyledikleridir.

Sulh sözleri

Amerika, Papalık ile birlikte bu
hususta bir teşebbüste bulunacakmış

Vaşington 8 (A.A.) — Reuter: Rei-
sicümhur B. Roosevelt'in Avrupa anla-
mazlığı ile alakadar bir teşebbüs hazı-
lamakta olduğu kanaati, Vaşington'da
gittikçe fazlalaşmaktadır. Hatta bazı mü-
şahitler, Beyaz sarayda sulh lehinde bir
hareket hazırlanmakta olduğu ve bu ha-
rekete Papalığın sulh lehinde yapacağı
bir daveti ile birlikte başlanacağı fikrin-
dedirler.

B. Roosevelt yarın bir nutuk söyleyecek

Vaşington 8 (A.A.) — Amerika Bir-
leşik devletleri reisi B. Roosevelt, önü-
müzdeki cuma günü, Vaşingtonda Ame-
rikan ilim kongresinin açılışı münasebe-
tile, bir nutuk söyleyecek ve bu nutuk,
Amerikada olduğu gibi Avrupada da
radyolar ile neşredilecektir.

Yeni şimendifer hatları

Elazığ - Palu hattının derhal
münakasaya çıkarılması
kararlaştırıldı

Ankara 8 (Telefonla) — Yeni yap-
tırılacak Elazığ - Palu - Muş - Tatvan
hattının Elazığ - Palu kısmının etüd
ve aplikasyonları bitmiştir. Öğrendi-
ğime göre, hükûmet bu kısmın inşaa-
tını derhal münakasaya çıkarmayı
kararlaştırmıştır. Münakasa şartları
pek yakında ilân olunacaktır.

Diğer taraftan Bolu - İsmetpaşa
hattının imtidadı olan Irmak - Filyos
hattının Amasyaya bağlanması ka-
rarlaştırılmıştır.

Bu yeni hattın etüd ve aplikasyon-
ları yakında eksiltmeye konulacaktır.

Maliye Vekili şehrimizde

Maliye Vekili B. Fuad Ağralı bugün
Ankaradan şehrimize gelmiştir.

— Avrupa otellerinde bizden kimse yokmuş!..
— Evet, oralarda bizim işimizi otelçiler yaparmış!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

İngiliz kabinesinin vaziyeti

B. Chamberlain'in ya kabinesinde değişiklik yapacağı, yahut istifasını vereceği tahmin ediliyor

Hükûmet fırkasından 44 mebus aleyhde rey verdi, 60 mebus da müstenkif kaldı

Londra 9 — Avam kamarasında iki gün süren müzakere, Bahriye Nazırı Churchill'in bir nutkile bitmiş, bu nutuktan sonra reye müracaat edilmiştir. Bahriye Nazırı, Norveç harekâtının muvaffakiyetsizlikle neticelenmesinin sebebi hakkında demiştir ki:

«Norveçte muvaffak olmadık, çünkü hava kuvvetleri itibarile Almanya ile müsavi vaziyette değiliz. Bugünkü vaziyet daha bir müddet devam edecektir. Fakat müsavatsızlığı ortadan kaldırmak için icap eden tedbirler alınmaktadır.

«Neden denizden taarruz edilmedi?» diye soruluyor. Burada bir zirhlı kaybetseydik kazancımızdan ziyade zararlı olurdu. Bunun için Trondjem'e doğrudan doğruya değil, bilvasıta taarruz etmek makul görüldü. Fakat harekât devam ederken başka noktalar da daha kuvvetli olmak için çekilmek

lâzım geldi. Başvekil ile birlikte bütün mesuliyeti deruhte ediyorum. Parti münazaalarını bırakarak düşmanı yenmeğe çalışmalıyız. İngiltere, tarihte en büyük tehlikeyi geçiriyor.»

Churchill'in nutku meclis azası üzerinde büyük tesir yapmıştır. B. Churchill senelerdenberi hükûmet fırkası olan muhafazakâr partide muhalefet yapıyor ve askeri hazırlıkların noksanını tenkid ediyordu. Fakat sözlerini dinletemiyordu. Şimdi bu müşkül zamanda hükûmetle mütesanid görünmesi iyi bir cereyan husule getirmiştir. Bu nutuk olmasaydı hükûmet ihtimal ekalliyette kalırdı.

Meclis 200 reye karşı 281 reyle kabineye itimad beyan etmiştir. 931 senesinde Makdonald kabinesinin aldığı itimad reyindenberi hiç bir İngiliz kabinesi bu kadar zayıf itimad kazanmamıştı. Aleyhte rey verenler arasın-

da hükûmet partisi olan muhafazakârlardan 44 mebus vardır. Bu partiden 60 mebus da müstenkif kalmıştır.

Bu vaziyet karşısında Başvekilin ya pantkot yortusu esnasında kabine de değişiklik yapacağı, yahud istifa edeceği tahmin ediliyor. İstifa ederse başvekilâte Churchill'in gelmesi muhtemeldir. Dünkü müzakere memleketin harp aleyhinde olmadığını, harbe daha büyük azimle devam ederek galip gelmek istediğini göstermiştir.

Dün Lordlar kamarasında da bir müzakere olmuş, Hariciye Nazırı Lord Halifax bir nutuk irad ederek hükûmeti müdaafa etmiştir. Lord Halifax demiştir ki: «Harp harekâtının bir safhasına değil, umumi heyetine bakarak hüküm vermek lâzımdır.» Müzakere reye müracaat edilmeden kapanmıştır.

Mecliste müzakereler

Başvekil, dün görüşülen teşkilât kadroları hakkında izahatta bulundu

Ankara 8 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canitez'in başkanlığında toplanarak Haziran - Ağustos 939 aylarına ait divanı muhasebat raporunun 10 uncu fıkrası hakkındaki divanı muhasebat encümeni mazbatasile inhisarlar umum müdürlüğünün 936 yılına ait bilanço ve mutabakat beyannamelerinin tasdik etmiştir.

Meclis bundan sonra orman umum müdürlüğü ile, posta, telgraf ve telefon ve vakıflar devlet hava yolları umum müdürlükleri teşkilât kadrolarına ait kanun lâyihalarının müzakeresine geçmiş ve bu münasebetle söz alarak kürsüye gelen Başvekil Dr. Refik Saydam noktâi nazarı izah etmiş, devletin daimî kadrosuna dahil memuriyetlerin maaş olması cihetini tercih ettiğini, esasen Bârem kanununda da buna yer verildiğini söyledikten sonra demiştir ki:

«Bu defa takdim olunanları da tedkik ettim. Bir kısım ücretli memuriyetler de mevcuttur. Bunların içerisinde daimî olarak ücrette kalmaları ve yahut derhal maaşa geçirilmesi lâzımgelen kısımlar da vardır. Bunları da gördüm. Bir kısmı da asil devlet teşkilâtına ait bütçelerdir. Zannedirim bunlar da Bütçe encümeninde tedkik olunuyor.

Heyeti cellenizden bir ricada bulunacağım: 941 bütçesi gelip, Meclis âlde tasdik olunmadan evvel bu meseleyi bitirmek için hükûmete bir zaman veriniz. Bu zaman zarfında ki bazı devlet daireleri henüz halli teşekkilde olup şekillerini tam olarak almış değillerdir. Bu müddet zarfında muhtelif daireleri talp edelim, bunları tedkik etsinler, bir şekle soksunlar, arzettiğim gibi, yani daimî olarak devlet memuriyeti olan yerlerin maaş kısmına geçmesi, bunlardan ücrette kalacak kısımları tayin etsinler ve huzuru âlânlze getirsinler. Bu suretle bize bir zaman veriniz zannedirim ki meseleyi halletmiş oluruz. (güzel, güzel, muvafık sesleri). Bu istediğimiz zaman 1941 bütçesinden evveline attır. Müsaade buyurunsanız buna bir mesele daha ilâve edeceğim. Esasen asil düşünmemiz lâzımgelen nokta, devlet teşkilâtında adedden ziyade keyfiyete ehemmiyet vermektir. (çok güzel sesleri). Bu tedkikat esnasında bu işi göz önünde tutarak, devlet dairelerinde adedden ziyade keyfiyet cephesinden işi mütalâa edip ona göre devlet teşkilâtını çerçevelemek ve bu suretle huzurunuzla getirmek isterim. Zannedirim ki bu bir sene zarfında imkân dahilinde girer. Bendenizin noktalı nazarı budur. (güzel sesleri).

Meclisin bugünkü içtimasında askeri muhakeme usulü kanununun 3 üncü maddesinin tadiline, Bulgaristana beş buçuk milyon kiloluk münzâm bir kontenjan verilmesine ait anlaşmanın tasdikine ait kanun lâyihasının birinci müzakeresi yapılmıştır. Meclis cuma günü toplanacaktır.

Osmanlı bankası umumî heyetinin toplantısı

Ankara 8 (Akşam) — Osmanlı bankası umumî heyetinin Londrada yapacağı içtimaâ iştirak etmek üzere Ankara borsası komiseri B. İhsan bugünlerde Londraya hareket edecektir.

Norveçe Polonyalı kıtaat çıkarıldı

Almanların Narvik körfezine tayyare ile mayn döktükleri bildiriliyor

Londra 8 — Bugün Norveçe Polonyalı kıtaat çıkarılmıştır. Bunlar Fransada, Alp avcı alayları tarzında tahkim görmüş Polonyalı avcı efradıdır.

Stokholm 8 (A.A.) — İsveç gazetelerinin muhabirlerine nazaran, Almanlar, Narvikte gitgide artan müşkülâtla karşılaşmaktadırlar. Alman siparileri ve mitralyöz yuvaları, denizden ve havadan mütemadiyen mitralyöz ateşine maruzdur. Almanların ayrıca, erzak sıkıntısı çektikleri de söyleniyor.

Londra 8 (A.A.) — İngiliz radyosu son günlerde müttefik kuvvetlerin Narvik'in şimalinde karaya çıkarıldıklarını ve Namsos muntakasında bulunan Norveç müfrezelerinin müttefiklerle irtibatı tesis etmek üzere şimale doğru ilerlediklerini bildirmektedir.

Almanlar Narvik körfezine mayn döktüler

Stokholm 8 (A.A.) — (Hvas): Buraya

gelen havadislerle göre, Almanlar, Narvik fiyordunu maynlemişlerdir. Maynler, tayyareler vasıtasile dökülmüştür.

Alman resmî tebliği

Berlin 8 (A.A.) — Resmî tebliğ: Alman hava kuvvetleri, yeniden Narvik civarında düşman deniz kuvvetlerine hücum etmiştir. İki kruvazöre isabet var ki olmuştur. Düşman mevzileri ve yürüyüş halindeki düşman kolları, müessir surette bombardıman edilmiştir.

Narvikin şarkında bir hava muharebesinde bir İngiliz avcı tayyaresi düşürülmüştür.

Andalsnes muntakasında şimdiye kadar alınan büyük miktarda ganimet arasında ezcümle mühimmatı ile birlikte 460 tank dafi topu, 40 tanesi İngiliz tayyare dafi topu olmak üzere 49 top, 60 havan topu, 355 makineli tüfek, 5300 tüfek, 4,5 milyon piyade silahı kurşunu ve 300 ton mühimmat yüklü bir tren vardır.

Cenubi ve merkezi Norveçte, Norveçlilerin son mukavemetleri kırılmıştır.

İngilterenin Ankara büyük elçisi

Sofyadan dönüyor. Yaptığı mülakatların çok faydalı olduğunu söyledi

Safya 8 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

İngilterenin Ankara elçisi sir Knatchbull Hugessen Sofyadaki İngiliz elçisine birkaç gün misafir olduktan sonra, bu akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Sir Hugessen, Sofyadaki ikametesi esnasında, kral, Başvekil ve Hariciye Nazırı tarafından kabul edilmiştir.

Sir Hugessen, Sofyada hiçbir vazife ile tavsif edilmemiştir. Ziyareti tamamen hususi mahiyettedir.

Sofya 8 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

İngilterenin Ankara elçisi sir Knatchbull Hugessen matbuat mümessillerine, Bulgaristana yaptığı ziyaretin hususi mahiyette olduğunu söylemiştir.

Elçi, Bulgar payitahtında kendisine gösterilen samimî tarzı kabulden dolayı memnuniyet izhar etmiş ve demiştir ki: «Sofyada yaptığım mülakatlar çok faydalı olmuş ve Bulgaristanı alâkadar eden hayatî meseleleri bana öğretmiştir.

Ticaret Vekâleti

Yeni bir proje ile teşkilâta yeni bazı memuriyetler ilâvesi isteniyor

Ankara 8 (Telefonla) — Ticaret Vekâleti teşkilât ve vazifelerine dair olan kanunun 17 nci maddesinin değiştirilmesi ve bârem kanununa bağlı 1 ve 2 sayılı cedvellerin Ticaret Vekâletine ait kısımlarına bazı memuriyetler ilâvesi hakkında yeni bir kanun projesi hazırlanmıştır. Bu proje ile Vekâlet teşkilât kanununun 17 nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi teklif olunmaktadır.

«Ticaret Vekâleti merkez ve vilâyetler ve dış teşkilâtında maaş veya ücretle istihdam edilmekte olan her hangi bir memur veya müstahdemi, ifası Vekâlete ait bir iş için, orada Vekâlet teşkilâtında münhal vazife bulunup bulunmaması ile mukayyed olmaksızın kadroda gösterilen tahsisat ile merkez, vilâyet veya taşrada kullanabilir.»

Bârem kanununa bağlı 1 ve 2 sayılı cedvellerle ilâve edilmesi istenilen memuriyetler şunlardır: 90 lira maaşlı 6 adet ticaret konseyesi, 80 lira maaşlı 6 birinci sınıf ticaret atâşesi, 70 lira maaşlı 3 ikinci sınıf ticaret atâşesi, 60 lira maaşlı 3 ticaret konseyesi muavini, Ticaret konseyelerine maaşlarından başka 300, birinci sınıf ticaret atâşelerine 240, ikinci sınıf ticaret atâşelerine 190 ve ticaret konseye muavinerine 230 lira aylık temsil tahsisatı verilecektir.

Irak Kralının doğum yılı

Reisicumhurumuzla Kral naibi Vasi Abdülilâh arasında samimî telgraflar teati edildi

Ankara 8 (A.A.) — Irak kralı ikinci Faysalın yıldönümü münasebetile Cumhurbaşkanı İnönü ile kral naibi Emir Abdülilâh arasında aşağıdaki telgraflar teati edilmiştir:

Fehametli Emir Vasi Abdülilâh Hazretleri

Bağdat

Haşmetli Kral Hazretlerinin doğum yıldönümü münasebetile en hararetili tebriklerimle şahsî saadetleri ve kardeş Irak milletinin refahı hakkındaki kalbî temennilerini takdim ederim.

İsmet İnönü

Fahametli İsmet İnönü

Türkiye Cümhuriyeti

Ankara

Haşmetli ikinci Faysalın doğum yıldönümü münasebetile lûtf buyurduğunuz nazikâne tebriklerden dolayı zatî fahimanelerine derin teşekkürlerimi takdim eder ve zatî fahimanelerile kardeş türk milletine saadet ve refah dilerim.

Vasi Abdülilâh

Sovyetler - Finlândiya

Pravda Finleri, bazı fabrikaları tahrib etmekle itham ediyor

Moskova 8 (A.A.) — «Pravda» Finlândiya hükûmetini her iki tarafın muahede mucibince diğer tarafa terketmeğe mecbur bulunduğunu malzemeyi olduğu gibi terketmesini deriş eden sulh muahedesini ahlâkımız ihlâl etmiş olmakla itham etmektedir.

Pravda'ya göre Finlândiyalı sulhün akdini müteakib bilhassa Keksholm ve Enso'daki büyük sellüloz ve kâğıt fabrikalarını işe yaramıyacak bir hale getirmişlerdir. Halbuki aynı gazeteye göre bu şehirler bombardımana maruz kalmamıştır.

Pravda, mezkûr fabrikaların en can alacak yerlerinde dinamit kurşunları bulunduğunu yazmakta ve bu tarz hareket ile Petsamoda sulh muahedesini mucibince Finlândiyalı fabrikaları ve malzemeyi olduğu gibi terketen Rusların hareketi arasında bir mukayese yapmaktadır.

Romanya ziraat fakültesi talebesinden 60 kişi geliyor

Ankara 9 (Telefonla) — Romanya ziraat fakültesi talebelerinden mürekkep altmış kişilik bir kafilâ bu ayın on beşine doğru İstanbula gelecektir. Dost memleket ziraatcilerinin İstanbuldan sonra Ankara'yı ziyaret etmeleri muhtemeldir.

Ankara Gençlik parkının ikinci kısmı eksiltmeye kondu

Ankara 8 (Akşam) — Ankara Gençlik parkının ikinci kısmı inşaatı 113 bin küsur lira keşif bedelle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme bu ayın on yedisinde yapılacaktır.

İsveç mayn tarlaları tesis etti

Hollandanın Brüksel ataşamilleri Belçika Kralı ile mülâkatından sonra Hollandaya gitti

Stokholm 9 — İsveç Bahriye Nezareti Stokholm civarında ve İsveç adaları etrafındaki kara sularında mayn tarlaları tesis edildiğini ilân etmiştir.

Hollandada sahil muhafaza tertibatı

Amsterdam 9 — Felemenk ajansının bir tebliğine göre muharebe harici bir kısım devletlerin ataşemillerleri dün Somatra kruvazörile bir cevlân yapmışlar ve sahil muhafazasının mükemmeliyetini görmüşlerdir.

Amsterdam 9 — Hollandanın Brüksel sefaretî ataşamilleri, Belçika kralı ile yaptığı mülâkattan sonra dün akşam Lahay'e gelmiştir.

Norveçte Almanların ileri hareketi durdu

Norveçliler şiddetli mukavemet gösteriyorlar

Stokholm 9 — İsveç radyosunun neşrettiği Norveç tebliğine göre dün Norveçte Nordland muntakasındaki harekâta tayyare ve topçu kuvvetleri iştirak etmiş, Almanlar Legastind dağlarından vadiye tardedilmişlerdir.

Buraya gelen haberlere göre Almanların şimale doğru hareketi yolsuzluk ve Norveçlilerin şiddetli mukavemeti yüzünden durmuştur.

6 İngiliz balıkçı gemisi battı

Londra 9 — Bahriye Nezaretinin tebliğine göre Trondjem'in tahliyesi esnasında 6 balıkçı gemisi bomba isabetile hasara uğramıştır. Bunlar, İngiltereye nakledilemeyeceklerinden batırılmıştır. Nüfusca zayıftır.

Sovyetler - Yugoslavya müzakeresi bitiyor

İngiltere ile müzakere devam etmektedir

Londra 9 — Sovyet Rusyanın Londra sefiri B. Maiski dün İngiliz Hariciye Nazırı Lord Halifax'ı ziyaret etmiştir. İngiliz Hariciye Nazırı, Sovyet Rusyanın son notasındaki bazı noktalar hakkında izahat istemiştir.

Diğer taraftan Moskova'da Sovyet Rusya ile Yugoslavya arasında ticarî müzakereye devam edilmektedir. B. Molotof dün Yugoslav heyetini kabul ederek 3 saat görüşmüştür. Esas itibarile anlaşma olmuştur. Müzakere dört beş güne kadar bitecektir.

İngiltere havadan ve denizden muhtemel taarruzlara karşı tedbir aldı

Paris 8 — Londradan bildirildiğine göre, bugün İngilterede hava ve denizden muhtemel bir taarruza karşı çok ciddi tedbirler alınmıştır. Daily Express gazetesi de bu haberi teyid etmektedir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

"Ne yapıyorsunuz?,"

Matbuat heyetile birlikte Londra'ya gitmeden evvel, Fahri Rıfka Atay matbaamıza uğradı, bizi ziyaret etti. Muhterem başmuharrir, bana, lâf arası:

— Ne yapıyorsunuz? - dedi.

Şayed bu sual başkası tarafından sorulsa idi:

— Mersi... Siz nasılsınız? - derdim.

Fakat tanıdığım edip öyle basma kalıp konuşan, muhavereyi: "Bugün hava pek bozuk!" vâdisine sürükleyen insanlardan olmadığımı için; birdenbire kendimi topladım. Sualin ikinci ve hakiki manasını kavramıştım.

— Bir iki seneden beri İstanbul şehrine dair kitaplar toplamaktaydım. Bunlardan «Yürük Çelebi» imzasile Akşam'a bazı yazılar çıkarırken aynı zamanda bize taallüku olan tarih bahsinin bir talebesi gibi çalışıyordum. İlerde yazacağım eserler için hazırlanıyordum. Ancak araya hem harp, hem de hususi hayatımdaki felâketler girdiğinden hayli zamandır sadece gazete mesaisine, bazı ufak tercümelere ve bir de yeni bir ecnebi lisan öğrenmeğe kendimi hasrettim. Bugünkü ahvali ruhiye ile başka bir şey yapamıyorum. - dedim.

Söylediklerim, muhatabımı tatmin edememiş olacak ki, «Vah vah! Demek bir yaratıcı çabalamam yok!» der gibi teessüfle bir an yüzüme baktı; aybımı fazla büyütmemek için, nazikâne, başka bir mevzuatlardı.

Fakat o andan beri, içime derd:

«— Ne yapıyorum?»

Kırkının eşliğinde bu suale parlak cevap verememek pek feci... Halbuki meselâ, çok sevdiğim bir şube olan ansiklopedicilikte türkçemiz için bir eser hazırlanmış olsaydı, bunu bitirmekte bulunsaydım; yahut, topladığım kitaplardan ve kütüphanelerdeki hususi araştırmalarımın bir manevî hamule edinebilerek İstanbul şehrinin yepyeni bir tarihini yazabilseydim; yahut, Türk hayatından alınmış kıymetli bir romanımı «Muhakkak beynelmîl şöhreti haiz olacak, garpte film alınacak!» hevesile daha mükemmelleştirmeye çabalasaydım, şu anda, umumi ve hususi derdlerime rağmen kalbimde bir dindar bahtiyarlığı duyacaktım.

Fakat gene de memnun oldum; Fahri Rıfka'nın bana sorduğu bu suali, daha mektep sıralarından itibaren kendi kendine, hayatımın bir çok dönemeçlerinde sormuştum; durduğum sıralarda bu sual bana hep ileri atılma hevesini vermişti; şimdi de yeni bir aksülamel duyuyorum. Bunu duymakla ruhan ölmemiş olduğumu anlıyorum. Memnuniyetim, ancak bu yüzden.

Böyle hususi ve hususinin de hususisi hissini veren bir vaziyeti bir gazete sütununa geçirdiğim için kardeşlerimin affını dilerim. Şayed bunun sırf şahsıma münhasır bir iş olduğunun sansaydım göz nurunuzu boş yere ziyan etmekten azap duyuyordum.

Fakat her yaşta, her meslekte, her haldeki adam, kendi kendine:

— Ne yapıyorsunuz? - diye sorabilir.

Ve nefinden hesap istiyebilir. Bu kabil mürakabeler bazan çok müsmir neticeler verebiliyor. İman, ruhi fevran çok mühim şey: Maddî faydadan başka, bir teselli, bir sükûn, bir oyalanma da teşkil ediyor.

Şu yirmi dört saatini, şu ayınızı, şu senenizi, istikbale ait projelerinizi

ŞEHİR HABERLERİ

İlmekteplerde imtihanlar başlıyor

Ders kesimi ve imtihan tarihleri tesbit edildi

Vilâyet ilk tedrisat meclisi dün Vali muayini B. Halûk Nihad Pepeyî'nin reisliği altında ve Maarif müdürü B. Tevfik Kut'un iştirakile toplanmıştır. Meclisin dünkü toplantısında şehir ve köy mekteplerinin ders kesimi ve imtihan başlama ve bitirme tarihleri tesbit edilmiştir. Verilen karara göre beş sınıflı gündüzlü köy okulu bitirme imtihanlarına 15 mayısta başlanacaktır. İmtihanlar 1 hâziran cumartesi günü bitecektir. Yatı köy mekteplerinde de tedrisata 20 mayıs pazartesi günü nihayet verilecek ve bitirme imtihanları 30 mayısta bitecektir.

Şehir ilmektepleri kaza merkezlerindeki mekteplerde 29 mayıs çarşamba günü ders kesilecektir. Beş sınıflı gündüz ve yatı köy mekteplerinde imtihanlara 3 hâziran, şehir ve kaza merkezlerindeki ilmekteplerde de 24 hâziran pazartesi günü başlanacak ve üç gün içinde bitecektir.

Yeni tersane

Pendik koyu muvafık görüldü

Uzun zamandanberi tedkik mevzuu olan yeni tersanenin mevki kararlaşmış gibidir. Bu işle meşgul olan heyet, Denizyolları erkânı ile beraber Haliçte, İstinyede ve diğer koylarda yaptığı tedkikleri bitirmiş, neticede Pendik muvafık bulmuştur. Pendikte sondajlara başlanmıştır ve keyfiyet Mühakalat Vekâletine arz edilmiştir. Sondajların neticesi alındıktan sonra tersanenin inşasına başlanacaktır. Tersane Pendik, Pavli adası ve civar koyları arasında tesis edilecektir. Heyet, günden güne dolmakta bulunması ve bugünkü şekli itibarile Haliç, modern ve büyük bir tersane için müsait bulmuştur.

Maamafih, gerek Haliçteki, gerekse İstinyedeki diğer tamir havuzları da faaliyetlerine devam edecektir. Modern devlet tersanesinde İngiliz teknisyenleri de vazife alacaklardır. Fakat işin büyük bir kısmını Türk mühendis ve işçisi yapacaktır.

Tırhan vapurunun tamiri bitiyor

6 ikincikanun 1940 ta saat 22 raddelerinde Alanya civarında karaya oturan Tırhan vapuru, Haliçteki havuzlarda tamir edilmektedir. Geminin tekne tamiri, bu ayın on beşinden sonra ikmal edilecektir. Tırhan, kurtarıldıktan sonra bazı mütehasşislar, hükûmete, vapuru Akdenizdeki ecnebi bir tersanede âdetâ yeniden yaptırılmasına tamir ettirmeyi tavsiye etmişlerdir. O zaman, bu tavsiye bulunan mütehasşislar, Tırhanın altı aydan evvel ve 400 bin liradan aşağı para ile tamir edilemeyeceğini de ayrıca iddia etmişlerdir. Halbuki Türk teknisyenleri ve Türk işçileri vapuru üç buçuk ayda ve 80 bin lira sarf ile tamir etmişlerdir.

Türk - Çekoslovak ticaret muahedesi kendiliğinden temdid edildi

Gegen ayın 22 sinde hitama eren Türkiye - Çekoslovakya ticaret anlaşması, taraflardan hiçbir müracaat etmediği için, kendiliğinden temdid edilmiştir.

Hasköy nahiye müdürlüğü için imtihan açılacak

Hasköy nahiye müdürlüğü münhal olduğundan, Vilâyet bir müsabaka imtihanı açmağa karar vermiştir. İmtihan 16 mayısta yapılacaktır. Siyasal bilgiler okulu (Mülkiye mektebi) idari kısmından mezun olanlar doğrudan doğruya nahiye müdürlüğüne tayin edildiklerinden, bu kısımdan mezun olanlar müstesna olarak mektebin diğer şubelerile Hukuk fakülteleri mezunları imtihana alınacaktır.

gözönüne getirerek siz de kendinize sorun:

— Ne yapıyorsunuz?

Dilerim ki vicdanınızdan müsbet bir cevap alalım.

(Vâ - Nû)

Aldığımız mektuplar

Radyo meselesi

Muhterem gazetenizin 26/4/940 tarihli nüshasında «Gene radyo» başlığı altında intişar eden mektupta:

Ankara radyo neşriyatının dinlenmesi hususunda çekildiği bildirilen müşkülât, radyodifüzyon istasyonumuz bünyesinde mevcut herhangi bir arıza veya kusurdan mütevellit değildir.

Bu müşkülât Avrupa radyodifüzyon dalga bandının kıfayetsizliğinden ve bilhassa aylardanberi radyo neşriyatımızın bazı yabancı neşriyat ile bozulmasındandır.

Alâkadar makamlar radyo neşriyatımızı ihlâl eden yukardaki sebeplerin imkânın müsaadesi dahilinde izalesine çalışmaktadırlar. P. T. T. Umumi Müdürü

Feci bir ölümün muhakemesi

Ölen çocuğun cesedi mezarından çıkarılarak otopsi yapılacaktır

Sekiz ay evvel Aksarayda Muzaffer adında bir çocuk tramvay altında kalmış, çıkarılacağı sırada krikonun kayması üzerine bir defa daha yaralanarak Cerrahpaşa hastanesinde ölmüştü. Dün bu husustaki muhakemeye devam edilmiştir.

Vatman, çocuğun tramvayın çarpmasıyla yaralanıp öldüğünü, krikonun düşmesi neticesinde aldığı yaraların tesiriyle öldüğünü iddia etmekte, ustabaşı Osman ise krikonun düşmesi neticesinde aldığı yaraların ölüme tesiri olmadığını ileri sürmektedir.

Çocuğu o zaman muayene edip rapor veren Adliye doktoru B. Enver Karan dün şahid olarak dinlenmiştir. B. Enver Karan, tramvayın çarpmasıyla krikonun düşmesi aynı zamanda vuku bulduğu ve her ikisi de vücut üzerinde haricen aynı izleri bıraktıkları cihetle, ölüme hangi yarının sebep olduğunun muayene ile anlaşılamayacağını, bunun ancak otopsi ile tesbit edilebileceğini söylemiştir. Bunun üzerine mahkeme, çocuğun, hangi yarının tesiriyle öldüğünün tesbiti için cesed üzerinde otopsi yapılmak üzere mezarının açılmasına karar vermiştir. Netice bir raporla mahkemeye bildirilecektir.

KÜÇÜK HABERLER:

Dün bir refikimiz, şehrimizdeki 60 kadar fırının ekmekçiler tarafından kiralandığını, bu suretle fırınlar arasında rekabetin kaldırıldığını yazıyordu. Yaptığımız tahkikat göre, Belediye böyle bir vaziyetten haberdar değildir.

★ Beyoğlu merkez nahiye müdürü B. Feyzi Gülümser, Yalova'nın Kihg nahiyesi müdürlüğüne tayin edilmiştir.

★ Şehrimizin Mısır ve Irak konsolosları dün Vali B. Lütfi Kırdar'ı ziyaret etmişlerdir.

★ Dün Taksim - Beyazıt seferini yapmak olan otomatik kapılı tramvaylardan biri, Karaköyden geçerken motörde bir ıstıhal vukua gelmiş, vatman tarafından lâzımgelen tertibat alınarak söndürülmüştür. Maamafih bu sırada yolcular oldukça heyecanlı dakikalar geçirmişlerdir.

★ Üsküdar'da Solaksinan mahallesinde Kösedayı sokağında oturan Zeki isiminde biri, evinde bir yılan tarafından ısırılmış, hâdiseden haberdar olan zabıta tarafından Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

★ Hasköyde tapa fabrikasında çalışan Ali, dün işlemede olduğu sırada vücutlu makine arasına sıkışmış, bu şekilde ehemmiyetli surette yaralandığından tedavi altına alınmıştır.

★ Üniversitede inkılap tarihi imtihanlarına 20 mayısta başlanacaktır. İmtihanlar 5 grup halinde ve her gün öğleden sonra Üniversite konferans salonunda yapılacaktır. İmtihanlar 25 mayısta bitecektir.

★ Alâkadar makamlar, memleketteki deri stokunu tesbit etmişlerdir. Deri ihlâl için daha esaslı kararlar verilmesi beklenmektedir.

★ 15 mayısta Nevyorkta açılacak olan sergide İnhisarlar idaresinin geçen sergide ragbet gören sigara ve içkilerinin satılması temin edilmiştir.

Yenikapıya otobüs işliyecek

Tarabya ile Taksim arasındaki otobüsler arttırılıyor

Belediye Otobüs komisyonu dün Belediye Reis muavini B. Lütfi Aksoy'un reisliği altında toplanmıştır. Bu içtimada Maçka ve Beyazıda işliyen otobüslerin Yenikapıya kadar uzatılması muvafık görülmüştür. Bundan başka yaz münasebetiyle Boğaziçi'ne gidip gelecek halk çoğalacağından, Tarabya ile Taksim arasında mevcudlara ilâve olarak üç otobüs ilâvesi kararlaştırılmıştır. Kemerburgaz ile Eyüp arasında da üç otobüs işletilmesine karar verilmiştir. Bu otobüsler için gitme ücreti olarak 35 kuruş alınacaktır.

Otobüslerden bir kısmı küçük çocuklar için de bilet kesmek istemektedirler. Dünkü toplantıda beş yaşından küçük çocuklardan — kucakta oturmak şartı ile — ücret alınmaması kararlaştırılmıştır. Aynı zamanda her yolcunun elinde bir kiloya kadar eşya da meccanen nakledilecektir.

Hafif içkilere ragbet

Şarap, likör, vermut satışları mütemadiyen artıyor

İnhisarlar idaresi tarafından tutulan istatistiklere göre memleketimizde şarap, likör, vermut gibi hafif içkiler rakı gibi sert içkilere tercih edilmekte ve ragbet gittikçe artmaktadır. 1934 senesinde İnhisarlar idaresinin şarap satışları 217 bin litre iken 1938 de satış 930 bin litreye çıkmıştır.

1934 senesinde İnhisarlar idaresinin likör satışları 28 bin litre, vermut satışları ise 6 bin litre kadardı. 1938 senesinde ise likör satışları 46 bin, vermut satışları da 30 bin litreye çıkmıştır.

Bir genç, beraber yaşadığı kadını ağır yaraladı

Şehrimizde oturan Ali adında bir genç dün öğleden sonra, beraber yaşadığı Sıdika adındaki kadınla evinde kavga etmiş ve kadını dövmeğe başlamıştır. Sıdika can acısıyla evden sokağa kaçınca, Ali de eline bir odun alıp arkasından çıkmış ve biraz ileride kadına yetişerek sokak ortasında kafasına vurup düşürmüştür.

Kadın baygın bir halde yere yuvarlanmışca, bununla da hiddetini yenemeyen Ali bu defa da bıçağını çıkararak Sıdika'yı kulağının arkasından tehlikeli surette yaralamıştır.

Etraftan yetişenler zorlukla Sıdika'yı, Alinin elinden kurtarmışlardır. Yaralı kadını ifade veremeyecek bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, Ali yakalanmıştır. Vaka müddeumumiliğe bildirilmiş, müddeumumi muavini B. Necati tahkikata başlamıştır.

★ Şoför Alinin idaresindeki taksi ile vatman Mehmed'in idaresindeki Fatih - Harbiye tramvayı dün İstiklal caddesinde çarpışmış, her ikisi de hasara uğramıştır.

★ Karabük'ün imarı için bir program hazırlanmaktadır. Şehrimizde ve Ankarada Karabük'ün imarı mevzuu ile alakadar tedkikler yaptırılmasına karar verilmiştir.

★ İstanbul Üniversitesi'ne yeniden 7 ecnebi profesörün getirildiği, bunlarla mukavele yapıldığı yazılmışsa da bu haberler doğru değildir. Yalnız Üniversiteye bu sene İsvigreden Dekamuya isiminde bir ispençiyar kimya profesörü gelmiş ve kendisiyle mukavele yapılmıştır.

★ İstanbul Ticaret Odasına alınacak memurların müsabaka imtihanları neticesi, dün belli olmuştur. Odaya raportör olarak B. Cevdet Altınar, memur olarak da Sabahaddin Tunakan, Hasbi Ateş, Fethi Genç ve Cevdet Kabon alınacaklardır. Bundan başka bir raportörün daha imtihan neticesinde alınmasına karar verilmiştir. Raportörlerin maası, Barendeki derecelerine göre 140 liraya kadar, memurlarınki ise 75 liradır.

★ Aksaray civarında akşam üzeri sokakta, mahiyeti anlaşılamayan bir kavga neticesinde arkadaşları Hasani tabanca ile sol göğsünden vurup öldüren Arifin muhakemesi dün birinci aşırceza mahkemesinde bitirilmiştir. Arifin, Hasani kâsden öldürdüğü sabit olduğundan, 18 sene ağır hapsine karar verilmiş, ancak, bu cinayeti işlediği zaman Arif on beş yaşını ikmal etmemiş olduğundan cezası üç sene ağır hapse indirilmiştir.

İktisadi meseleler

Denizde dökülen gıda maddeleri

Evlerde gıda maddelerini muhafaza etmek için soğuk hava dolapları ne kadar lüzumlu ise, bir şehir için de ihtiyat erzaki muhafaza etmek üzere, soğuk hava depolarına o derece ihtiyaç vardır. Halbuki şehrimizde bu nevi tesisatın ihtiyaca kıfayet etmediğini zaman zaman hissediyoruz.

Bol miktarda balık tutulduğu vakit bunları muhafaza edecek soğuk hava depoları olmadığı için balıkları denize döküyoruz. Denize dökülmiyerek satılan balıklar da en iptidai şartlara tâbi tutulmaktadır. Havalara biraz sıcak olduğu zaman, hiç kimse, akşam üzeri satın alacağı balığın bayat olmadığına kani değildir. Balıklar, balıkları taze göstermek için, üzerlerine mütemadiyen su serpmektedirler. İnsan bu şerait altında teşhir edilen balıkların bayat olduğuna hükmederek, satın almaktan vazgeçer.

Memleketimiz, yumurta ihraç eden bir memleket olduğu halde taze yumurta tedarik etmek de pek güç bir iş. Hattâ taze yumurtalar, lüks bir gıda maddesi gibi, en sık sütçü dükkanlarında satılmaktadır. Bakkallardaki sandık yumurtalarını almakta tereddüt edenler çoktur. Ciro su az küçük bakkal dükkanlarındaki sandık yumurtalarının çürük olduğu çok kere görülmüştür.

Şehrimizde yumurtaları en ucuz şerait altında muhafaza edecek bir yumurta hâli de mevcut değildir. Bazı tacirler, soğuk hava depolarının telifelerinden çekinerek, yumurta sandıklarını mağazalarının bodrum katlarında muhafaza ederler. Vaktin en sıcak günlerinde bile mağazaların bodrum katları, dışarıya nisbetle biraz serindir. Fakat bu serinlik hiç bir zaman, yumurtaların muhafazasına kıfayet edecek derecede değildir.

Mesele yalnız yumurta ve balık gibi bir iki gıda maddesinin muhafazası değildir. Bütün gıda maddelerini muhafaza edecek soğuk hava depoları, hâller, lâzımdır. Meselâ: Hava lodos olduğu zaman, Meyvahoş ve Limon iskelesinde, bir çok meyvaların, limonların çürüyerek denize atıldığı çok vakidir. Bu meyvaların ekserisi, açılta güneşin altında muhafaza edilmektedir. Bunları içine alacak kâfi derecede mağazalar mevcut değildir. Bütün bunlar olmadığı için, bir çok yiyecek maddelerimizi denize atmak mecburiyetinde kalıyoruz. Bunların ne kadar büyük ziyan olduğunu hesap ederssek hayretler içinde kalırız. Muhafaza teşkilâtı mevcut olmadığı için denize atılan bu gıda maddelerinin milli servet bakımından ne kadar büyük israf olduğunu söylemeye bile lüzum görmüyoruz.

Milli ekonomi kurumları, her akşam radyoda, evlerde tasarruf tavsiye ediyor, üzerinde kağıd parçası bulunan ekme lokmasının bile atılmasını bir israf sayıyor. İsrafı bu derecede ince bir noktaya kadar düşünürken, denize, dökülen mayya ve balıklara ne demeli?

Hüseyin Avni

Macaristana 100 bin ton tiftik satılacak

Macaristana 100 bin ton tiftik satılacaktır. Bu münasebetle, tiftik ihracat tacirleri, dün Mıntaka Ticaret müdürlüğünde toplanarak Macaristana satılacak tiftiklerin tevzili işini görmüşlerdir.

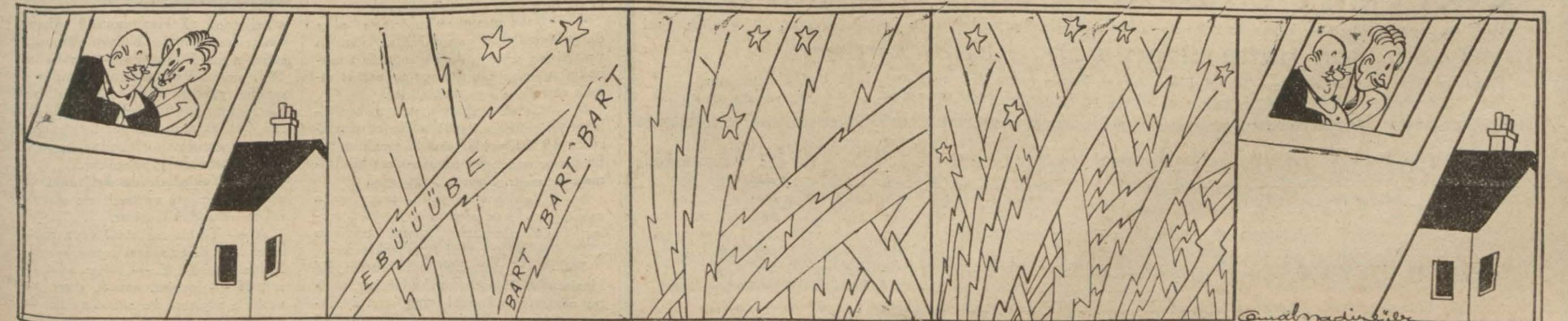
Tütün satışları fazlalaştı

İnhisarlar idaresinden verilen malûmata göre tütün satışları artmaktadır. Geçen mayı senede satışlar 13 buçuk milyon kiloyu bulmuştu. Mayıs sonunda bitecek olan bu mali sene zarfında satışların 14 milyon kiloyu bulacağı anlaşılmaktadır.

Bomonti fabrikası bir misli fazla istihsal yapacak

Bira satışının artması üzerine İnhisarlar idaresi elinde bulunan yedek bira dindendirme tanklarını Bomonti fabrikasına nakletmiş, bu suretle fabrikanın imal kabiliyeti yüzde elli nisbetinde arttırılmıştır. İzmir fabrikasındaki tankların nakli de kararlaştırıldığından, yakında fabrikamız istihsal kudreti bir misli artmış olacaktır.

Bay Amcaya göre !...

— Söze gürültü ile mücadele ediyor bay Amca!.. Halbuki sokaklardaki otomobil gürültüsü her gün biraz daha artıyor...

... Geçen sene evvelki seneden daha gürültülüydü...

... Bu sene geçen seneden daha gürültülü oldu!

... Gelecek sene Allah yardımcımız olsun!

B. A. — Elbette, kadın şoförler her gün biraz daha artıyor!..

Hangi makamlara otomobil tahsis edilecek ?

Bütçe encümeninin hazırladığı yeni lâyahada otomobillerin sayısı ve satınalma bedelleri tesbit edildi

Ankara 8 (Telefonla) — Resmî daire ve müesseselerle devlete ait idare ve şirketlerde ve menafii umumiyeye hâdim müesseselerde bulundurulacak vesaiti nakliye hakkında Meclis bütçe encümeni yeni bir lâyiha hazırlamıştır.

Bu lâyahaya göre Cümhuriyet emrine tahsis edilecek otomobiller bu kanunda yazılı kayıtlara tabi olmayıp ihtiyaca göre tesbit edilecektir. Emirlerine binek otomobili tahsis edilecek zevat ile bu otomobillerin azamî satınalma bedelleri bir cedvelle tesbit edilmiştir. Cedvel şudur:

Beherinin azamî satınalma bedeli	Adet
B. M. Meclisi Reisi	7000
Başvekil	4500
Genel Kurmay başkanı	7000
Vekiller	4500
Harcıye Vekilinin ikinci otomobili	2500
Temiyat mahkemesi birinci reis	4000
Devlet şûrası reisi	4000
Divanı muhasebat reisi	4000
Cümhuriyet Başmüddei-umumi	4000
Umumi müfettişler	4000

Ordu müfettişleri	4000	Birer
Genel Kurmay ikinci başkanı	4000	1
Donanma komutanı	4000	1
Harcıye Vekâleti umumi kâtibi	4000	1
Elçilikler	3000	Birer

Bu cedvelde göre donanma komutanı ile elçiliklere tahsis edilen otomobillerin miadı 7 sene, diğerleri beş senedir.

Lâyahaya göre makam hizmetlerine tahsis edilen binek otomobillerinin tahsis edildikleri makamlarla miktar ve azamî satınalma bedellerini gösteren cedvel de şudur:

Beherinin azamî satınalma bedeli	Adet
Valilikler	2500
Kolordu komutanlıkları	2500
Müstahkem mevki K. ları	2500
(Salâhiyetleri tümen ve daha yukarı makam muadili olanlar)	
Tümen komutanlıkları	2500
Jandarma U. K. lığı	2500
Ankara ve İstanbul Emniyet müdürlükleri	2500
Bunlardan jandarma umum komutanlığı, Ankara ve İstanbul emniyet müdürlüklerine tahsis edilen otomobillerin miadı beş sene, diğerlerinin dörder senedir.	

Bu cedveller dışında askerî kıtaatı ve garnizonları vesair müesseseleri teftiş hizmetinde kullanılmak üzere Millî Müdafaa Vekâleti emrine beş binek otomobili, tahsil dairelerini teftiş hizmetinde ve para nakillerinde kullanılmak üzere İstanbul defterdarlığı emrine bir binek otomobili tahsis edilebilecektir. Vekâletlerden seçilecek birer zat satın alınacak otomobillerin nevinin dördü geçmemek üzere tesbit edilecektir. Otomobiller tahsis edildikleri işler haricinde kullanılmıyacaktır.

Bu kanuna bağlı cedvellerde tasrih edilen zat ve makamlarla 4 ve 5 inci maddelerde yazılı otomobillerden gayri devletin bütün daire, teşekkül ve müesseselerle hususî idareler, belediyeler, sermayesi devlet tarafından verilen veya sermayesinin en az yarısına devletin iştiraki bulunan hükûmi şahsiyetler, kurumlar ve menfaat temin ettiği müesseseler, fabrikalar, bankalar ve umumî menfaatlere hâdim cemiyetler ve hayır cemiyetlerinde zat veya makama mahsus binek otomobili ve diğer binek vasıtaları kullanılması memnurdur.

Şu kadar ki, emniyet işlerinde kullanılması zarurî olan binek otomobilleri yukarıki fıkra hükümünden müstesna olup lüzum ve ihtiyaca göre adetleri bütçe kanunlarında tesbit edilir.

AKŞAM SPOR

Ankara - İstanbul mektepleri maçı bu pazar yapılıyor

Maarif Vekâletinin tensibi üzerine Ankara ve İstanbul mektepler muhtelifinin biri Ankara'da diğeri İstanbul'da iki karşılaşma yapması tekrâr etmiştir. Bu karşılaşmaların birincisi bu hafta pazar günü Fenerbahçe stadında mektepler şampiyonluğu maçından sonra yapılacaktır. Aynı gün Boğaziçi ile Galatasaray arasında icra edilecek olan şampiyonluk maçı dolayısıyla bu iki takımın oyuncu alınmayacak ve bu yüzden İstanbul mektepleri muhtelifi kuvvetli rakibi karşısına nisbeten zayıf bir kadro ile çıkacaktır.

Bu maçın revanşı 19 Mayıs Spor ve Gençlik bayramında Ankara'da yapılacaktır. Ankaralı talebeler cuma günü şehrimize gelecek ve İstanbul maarif müdürlüğünün misafiri olacaklardır. Bu karşılaşmanın hakemliğini Ahmed Adem yapacaktır.

Ankara kupası maçları

İki Ankara, üç İstanbul klübü arasında tertip edilen kupa maçlarına bu hafta şehrimizde ve Ankara'da devam edilecektir. Fikstür mucibince Şişli klübü Ankara'ya gidecek ve cumartesi günü Demirsport, pazar günü Ankaragücü ile karşılaşacaktır. Şehrimizde de pazar sabahı Beyoğlu spor ile Kurtuluş oynayacaktır. Ankaranın en kuvvetli klüplerinden olan Demirsport'un buradaki mağlûbiyetleri üzerine Şişlinin Ankara'da yapacağı maçların büyük alâka göreceği tahmin edilmektedir.

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi hakem komitesi başkanlığından:

Hakem kursları tedrisatına 10 Mayıs 940 tarihine müsadif cuma günü saat 18 de başlanacaktır. Kaydolunan heveskârların bölge merkezine gelmeleri rica olunur.

Beykoz Eskişehir gidiyor

Millî küme maçlarının haricinde kalan klüplerin en kuvvetlilerinden olan Beykoz iki maç yapmak üzere Eskişehir Demirsport klübü tarafından Eskişehir'e davet edilmiştir.

Cumartesi ve pazar günleri iki müsabaka yapacak olan Beykozular en kuvvetli kadrolarıyla cuma günü hareket edeceklerdir. İstanbul ilerde gelen klüplerinden olan İstanbulspor'u yaptığı iki maçta da mağlûp ederek kuvvetini isbat eden Eskişehir Demirsport klübünün Beykoz karşısına alacağı netice merak edilmektedir.

Dörtler turnuvası

Millî küme maçlarının tehir edilmesinden istifade eden Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş, Vefa klüpleri arasında bir anlaşma yaparak bir turnuva yapmağa karar vermişlerdir. Bu müsabakalar cumartesi günü başlayacak ve pazar günü nihayetlenerek turnuvanın birincisi belli olacaktır.

Yapılan anlaşmaya göre cumartesi günü saat 15 de Fenerbahçe ile Vefa, saat 16,30 da Galatasaray ile Beşiktaş karşılaşacaktır. Pazar günü saat 15 de mağlûplar 16,30 da galipler oynayacak ve bu suretle turnuva bitecektir.

Taksim stadında yapılacak olan bu maçların galibine stad idaresi tarafından bir kupa verilecektir.

İstanbulspor klübü idare heyetinden: 11/5/940 cumartesi günü saat 15 de Çarşıkapıdaki lokalinde klübümüzün senelik kongresi yapılacağından azanın teşrifleri rica olunur.

Misafirlerinize
ÇİKOLAT CEMİL KAREMELÂ CEMİL
ikram ediniz.

Teşekkür

Ebediyen kaybettiğimiz çok sevgili yavrumuz DOĞAN'ın, gerek hastalığında fevkalâde ihtimam ve yardımlarını bezleden sayın operatör Dr. Feridun Şevket, Haydarpaşa Nümune hastanesi şerababisi Dr. Kâzım ve hariciye kısmı doktorları B. Ziya ve B. Cafer ile hemşirelere, gerekse cenaze merasimine iştirak lûtfunda bulunan Galatasaray lisesi minimini yavrularıyla öğretmenlerine, Devlet Demiryolları Haydarpaşa birinci işletme müdürlüğü erkân, memur ve müstahdimine, Demiryolu mektebi talebelerine, Türk Petrol şirketi müdür ve memurlarına Progre yapuru mürettebatına, cenazeye çelenk göndermek ve telgrafla taziye suretile kederlerimize ortak olmak kadirşinaslığında bulunan muhterem zevata teşekkürlerimizin ayrı ayrı iblâğına elemimiz mâni olduğundan bu hususta sayın gazetenizin lûtfu tavassutunu dileriz.

Kunt Ailesi namına babası
Mehmed Ali Kunt

Beyazıtta

MARMARA

Fransanın meşhur dâhi artisti
SACHA GUİTRY

nin kendi yazıp Fransanın 23 meşhur yıldızlarıyla birlikte kendinin oynadığı ihtişamlar filmi

ŞANZELİZE

İLE PAUL HÖRBİGER
ve FİTA BENKHOFF'ın
Türkiyede en büyük sükses'i
yapmış olan nefis film

BİR GECELİK SEVGİLİ

Bugün başladı

GENÇ KIZLAR ne tahayyül ederler?

15 yaşında kalblerin hakikî sırrı nedir?

GENÇ KIZLARIN Süslediği bir muhitin ruhu ve lâtif havası....

GENÇ KIZLAR PANSİYONU

(CLAUDINE & L'ECOLE)

Hiç görmediğiniz hiç beklemediğiniz bir mevzu... Bu günün kızları, yarının kadınları... Baş rollerde:

BLANCHETTE BRUNOY -

SUZETTE MAIS ve MAX DEARLY

Bu akşam **SARAY** sinemasında

İlaveten: Foks Jurnal dünya haberleri

BUGÜN Şehzadebaşı **TURAN** Sinemasında

Toplu aileler için perşembe, cuma tenzilatlı fiyatlar.

	2 kişi	3 kişi	4 kişi
Birinci mevki:	25	35	45 kr.
Hususî balkon:	40	50	60 kr.

Mevsimin 2 büyük filmi birden

1 - HİNT AVCI ALAYI

PATRIC KNOWLES - RICHARD COMWEL 6 ROCHELLE HUDSON
Heyecan ve müthiş macera filmi

2 - CAPRICCIO (Kapriçio)

LİLİAN HARVEY'in oynadığı mevsimin en güzel aşk ve ihtiras filmi
Saat 11 den itibaren devamlı matinelere.

YARIN MATİNELERDEN İTİBAREN

TAKSİM sinemasında

2 büyük film birden Beyoğlunda ilk defa

1 - MAHKÛMLAR KANUNU

Fransızca sözlü meraklı ve heyecanlı film

2 - Umumi arzu üzerine:

ÜMİT ŞARKISI

Baş rollerde: ÜMMÜ GÜLSÜM

NAŞİT - CEMAL SAHİR

İki kıymetli sanatkarımız şerefine GALA MÜSAMERESİ
Bu akşam : FRANSIZ TIYATROSUNDA

Parlak surette tertip edilmiştir.

NAŞİT MISIRLI PRENS ROLÜNDE MEÇHUL SERSERİ OPERETİ

Bedriye Süheylâ konseri - Miçeler Varyetesi - Okuyucu K. Semiha.
Maestro Jorj orkestrası: Biletler az kalmıştır.

İstanbul Defterdarlığından:

Mütekaidin, dul ve yetimlerin nazarı dikkatine:

- 1 — Bilumum zat maaşları sahiplerinin birinci altı aylık yoklamaları 9/5/940 tarihinde başlayacak ve 25/5/940 tarihinde bitecektir.
- 2 — Yoklamalar her gün saat dokuzdan - 12 ye ve 13 - den 17 ye kadar devam edecektir.
- 3 — Zat maaşları sahipleri fotoğraflı nüfus cüzdanlarıyla resmi senetlerini ve birer tane yeni çekilmiş fotoğraflarını ve malûl olanlar malûliyet raporlarını yoklama ilmhâberleriyle birlikte bizzat getirip ibraz etmeğe mecburdurlar.
- 4 — 25/5/940 tarihine kadar yoklamaya gelmeyenlerin muameleleri ancak umumi maaş tevziinden sonra bırakılacaktır. Alâkadarların buna göre mensup oldukları malmüdürlüklerine müracaatları.

Yedek subayların sene yoklamaları

Fatih askerlik şubesinden:

- 1 — Yedek subayların sene yoklamalarına 1/Haziran/940 gününden itibaren başlanacaktır. Yoklamalar Haziran ayı sonuna kadar devam edecektir. Yoklamaların bizzat yapılması mecburidir.
- 2 — Rahatsız olanlar (mahallî hükûmet hekimliğinden musaddak rapor) hükûmet memuru olup da berayı vazife şube muntakası haricinde olanlar (tavzif edildikleri emrin sureti) serbes meslek sahibi olup da Haziran ayı zarfında haricte bulunmaları mecburî olanlar (bu mecburiyeti bulundukları mahallin emniyet müdürlüklerinden veya âmirliklerinden alacakları tasdikli vesikalar) yoklamalarını kerre dahilindeki vesaiki mektuplarla göndermek suretile mektupla yoklamalarını yaptıracaktır. Vesaiksiz gönderilen mektuplar makbul değildir ve yoklamaya gelmemiş addedilecektir.
- 3 — Mektupla yoklamalarını yaptıracaklar bizzat yoklamalarını yaptıracak subayların getirecekleri aşağıdaki vesai ki de mektupla göndereceklerdir.
- 4 — Şube muntakası haricinde olup da yoklamalarını yaptıracaklar istenilen vesai ki bir dilekçe ile bulundukları mahallin şube başkanlıklarına müracaat etmek suretile de yaptırabilirler.
- 5 — Gerek mektupla ve gerekse dilekçe ile müracaatlarda nüfus cüzdanlarında (939) yoklamasında yazılmış şube defter sıra kayıt numarasının bildirilmesi lazımdır. Meselâ 3/25 gibi.
- 6 — Yoklamaya gelmeyenler veya usulüne tevfi kan mektupla yaptırmayanlar 1076 numaralı kanuna tevfi kan (50) lira cezaya tabi tutulacaklardır.
- 7 — 1/Haziran/940 sabahından 2/Haziran/940 akşamına kadar her sınıftan albay rütbesindeki subayların. 2/Haziran/940 sabahından 4/Haziran/940 akşamına kadar her sınıftan yarıbay rütbesindeki subayların. 4/Haziran/940

★ Haydarpaşa Nümune hastanesinin her ayın ilk salı günü toplanması mutad aylık tıbbî, içtimâ başbaşıp Dr. Kâzım Lakayın başkanlığında yapılmış, profesör general Dr. Tevfik Sağlam tarafından Poliomiyelite antérieur chronique Subcut, operatör Dr. Feridun Evrensel tarafından: Harici vakalar, Dr. Zeki Tektaş tarafından: Myome ve gebelik vakası, Dr. Ali Haydar Erel tarafından: A — Bir yaşında bir çocukta accidentel dil harabiyeti, B — Sukut neticesi üst çene iç cidarında deplacement vakaları arz edilmiştir.

KONSERVATUAR

KORO

Konseri orkestra refakatile

Solister: F. V. Ştätzer - İ. Balkır

Şef: MUHİDDİN SADAK

11 Mayıs 1940 cumartesi günü saat 21 de

FRANSIZ tiyatrosunda

sabahından 7/Haziran/940 akşamına kadar her sınıftan binbaşı rütbesindeki subayların. 7/Haziran/940 sabahından 10/Haziran/940 akşamına kadar her sınıftan yüzbaşı rütbesindeki subayların. 10/Haziran/940 sabahından 20/Haziran/940 akşamına kadar üstteğmen, teğmen ve asteğmen rütbesindeki subayların yoklamaları yapılacaktır.

8 — Yoklamalarda aşağıdaki vesai k asıllarla birlikte ve tasdiksiz olarak beraber bulundurulacaktır.

A — Terhis tezkeresi veya müteakib emri veya diğer askerî vesai k sureti, B — Nüfus cüzdanı, E — İkişer adet fotoğraf, H — Hekim, eczacı, dişçi, veterinerlerin diploma ve ihtisas vesikaları suretleri.

9 — Her rütbe için tayin edilen günlerde yoklamaya gelinmesine riayet edil-

LÂLE Yarattığı yeni sinema mevsimini bugünden itibaren tekrar açıyor... En büyük 2 süper film birden :

1 inci Film : RADYO SARAYI

Amerikanın en güzel sesli tenorları... En muhteşem revüleri... En çığgın dansları... ve milyonlarla süslenen büyük film.

2 nci Film : HUDUT CASUSLARI

Hudutlarda ve cephe gerilerinde kaynaşan Fransız - Alman casuslarının en heyecanlı vakalarını gösteren Fransız filmi

3 - 4 : Her hafta 2 en son Jurnal birden :

1 — Fransızca Paramunt Jurnal, 2 — Türkçe Biritiş Jurnal. Bugün matinelere den itibaren L Â L E Sinemasında
Seanslar: RADYO SARAYI: Saat 3,30 - 7 ve 10 da HUDUT CASUSLARI: saat 2 - 5,30 ve 8,30 da

Bugün matinelere den itibaren İPEK'te

1 - Mr. MOTO — SON İHTAR

Heyecan ve esrarla dolu Büyük macera filmi

2 - KRALİÇENİN ELMASLARI

TÜRKÇE SÖZLÜ

3 - EN SON GELEN FOX JURNAL

Suare saat 8.30 da bütün program

Avam Kamarasındaki müzakere

İngilizlerle Fransızların orta ve cennet Norveçten neden çekildiklerini İngiliz Başvekili Avam Kamarasında izah etmiştir. Norveç hükümeti memleketin ortasında yeni bir merkez kurmak istemiştir. Bunun için en münasip yer olarak müttetiklerin daima denizden yardım ve himaye gösterebilecekleri Trondhjem'i seçmiştir. İngiltere ile Fransa Norveçten ziyade kendi askeri ve siyasi menfaatlerine hizmet eden şimali İsveç demir madenleri mahreci Narvike gayretlerini hasretmiş görünmek için Norveç hükümetinin talebini askeri cihetten mahzuruları bulunmasına rağmen kabul ederek asker çıkarmışlardır. Müttetiklerin askeri hedefi Trondhjem'i burada zaten tecrid edilmiş bir halde bulunan Almanların elinden almak olmuştur.

Fakat Oslo'dan ilerleyen Alman kuvveti külliyesiyle Trondhjem'deki Alman kuvveti birleştikten sonra siyasi gayenin tahakkukuna imkân kalmamıştır. Muahaza müttetiklerin çekilmeleri dünya siyaseti üzerinde fena tesir bıraktığı gibi İngiliz efkârıumumiyesi üzerinde dahi yanlış telâkîlere yol açmıştır. İşte İngiliz Başvekili ve kendisinin başlıca muavinleri ve bunların arasında Müdafaa Nazırı Churchill, askeri esrarı fâşetmiyerek harbin idare tarzı muvafık olduğunu isbata çalışmaktadırlar.

Münakaşanın neticesi ne olursa olsun parlâmentoda ekseriyeti mutlaka Chamberlain'in lider bulunduğu muhafazakârların elindedir. Bunların arasında ittifak bulunduğundan Kabine buhranı çıkacak değildir. Yalnız Kabinenin genişletilmesi muhtemeldir.

F. K.

Alman ordusunun Hollanda'ya girdiği doğru değil

(Baştarafı 1 inci sahifede)

İstilasının çok had bir devrede bulunduğu da Amerika hükümetine malumat geldiğini söylemiş ve demıştır ki:

— La Hayde sefirimizle muhabere ediyiz. Hollanda'da bulunan Amerikan tebaasının memleketi terketmeleri daha evvel kendilerine tavsiye edilmisti. Şayet Hollanda ansızın bir baskına uğradı orada kalırlarsa mesuliyet kendilerine ait olacaktır.

Amsterdam 8 — Son günler zarfında Almanlar Hollanda hududunda mühim kuvvetler toplamışlardır. Hollanda hükümeti bunun üzerine, bazı ihtiyat tedbirleri almağa lüzum görmüştür. Bir kısım ihtiyatlı silah altına alınmış, ordu da izinler kaldırılmıştır. Bazı kanallardan geçmek yasak edilmiştir. Gazeteler: «Her ihtimale karşı hazırız, taarruza uğrarsak mukavemet edeceğiz» diyorlar. Memleketin müdafaası başkumandan general Winkelman'a tevdi edilmiştir.

Briksel 8 — Hollanda hududundaki Alman tahşidatı Belçikada büyük alaka uyandırmıştır. Almanya Hollanda'ya taarruz ederse bunun 24 saat sonra Belçikayı harbe sürükleyeceği söyleniyor.

Vaşington 8 — Bremen ve Dusseldorf'tan hareket eden iki Alman yürüyüş kolunun Hollanda'ya girdiğine dair dün akşam Newyorka bir haber gelmiştir. Fakat bu haber teyyüd etmemiştir.

Ciddi bir tedbir

Vaşington 8 (A.A.) — Hollanda hükümeti, Amerikadaki sefiri Dr. Loudo-

na fevkalâde ahval zuhurunda Hollanda hükümetinin cenebi memleketlerdeki mümessillerine her türlü tediyatta bulunması için salâhiyet vermiştir. Bu emrin Hollandadan alınan heyecanlı haberlerle alakadar olduğu zannedilmektedir. Hollanda sefiri geçen cumartesi günü Hariciye Nezareti erkânı tarafından kabul edilmişti. Vaşington'da bulunan Hollanda diplomatlarından biri demıştır ki: «Alman tedbirler tecavüze uğradığımız takdirde çarpışacağımızı gösteren katı bir delil addedilebilir. Alman propagandası Hollanda bir tecavüz karşısında kaldığı takdirde mukavemet etmeyeceği kanaatini Amerikaya yaymağa çalışmaktadır. Vaziyetin böyle olmadığına şüphe yoktur»

Telefon konuşması bir müddet kesildi

Amsterdam 8 — Dün akşam saat 22 den itibaren yabancı memleketlerle telefon konuşmaları kesilmiştir. Fakat bu gün sabahın itibaren tekrar muhavere başlamıştır. Hollanda'nın üç radyosu dün akşam bir müddet çalışmamış, sonra normal şekilde işlemeğe başlamıştır.

Radyo, vazifelerine dönen izinli askerlerin naklini güçleştirmek için halkı şimendifer seyahatini tahdit etmeğe davet etmiştir.

Alman menabii ne diyor?

Berlin 8 — Alman menabii Alman ordusunun Hollanda'yı istilâya hazırlanmış olduğunu dair çıkan haberleri gülünç buluyorlar.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ İSKENDERİYE

Şarkî Akdenizdeki tedbirler dolayısıyla İskenderiye, günün mevzuları arasına karıştı.

Mısırın Akdeniz kıyısındaki bu büyük limanı, 50,000 kişisi cenebi olmak üzere, 573,000 nüfusludur. Şehri Makedonya kralı Büyük İskender kurduğu için, ismi de onun- kine izafe edilmiştir. Bu derece eskiliğe rağmen yeni binalar göze çarpar. Mısırın haricî ticarî münasebeti bura vastasıyla idare olunur. Pamuk, pamuk çekirdeği, hububat, şeker ihrac edilir. İki büyük rıhtım vardır. Yenişi, şimal rüzgârlarına maruz bulunduğu için, eskisinden daha az elverişlidir. İskenderiye, Mısır demiryolunun da başlangıç noktasıdır. Kahire ile arası 170 kilometredir.

Milâddan evvel 332 yılında İskender, Dinocrates'e, yeni bir şehir bina etmesini söylediği vakit, burası balıkçılarla çobanların oturdıkları bir köydü. İlk plan Makedonya mantosu biçimindeydi. Pharos adası, kıtaya Heptastadion göresi ile bağlanmıştır. Brouclion semti, yavaş yavaş Ptoleme hanedanının ve Romalıların yapıtları âbidelerle doldu: Saraylar, mabedler, müze, kütüphane, jimnaz, tiyatro ve sair. Kleopatranın aşığı olan meşhur Antuan'ın kaleli sarayı buradaydı. Cenbu garbde Serapeion ve bilâhare Diocletian sütunu bulunuyordu. Meşhur Sostratos fenerinin inşasına 279 dan itibaren başlandı.

Ptoleme hanedanı İskenderiye'yi merkezleri ittifak etti ve burasını münevver bir merkez haline koydu. Bunun üzerine şehir fevkalâde doldu ve sülâlenin sukutu üzerine sarsıldı. Sezar, 46 senesinde buraya girip Kleopatrayı kraliçe nasbetti. Milâddan evvel 30 senesinde ise Romalılar kati şekilde şehri alıp Mısır'ı bir Roma eyaleti haline soktular.

İskenderiye, paenilikle (= putperestlikle) hristiyanlık arasındaki mücadeleye sahne olmuştur. 640 yılında, Araplar, burasını uzun muhasaradan sonra ele geçirdiler. Hristiyanlar, 1202 ve 1367 yıllarında kısa müddet İskenderiye'yi istirdad ettiler. 1517 de Yavuz Sultan Selim'in kumandasında Türkler burasını Çerkez memliklerinden aldı.

1798 de Napolyon Bonapart İskenderiye'yi zaptettiği vakit şehrin nüfusu ancak 7000 kişiydi. 1801 de İngiliz generali Hutchinson İskenderiye'ye hakim oldu.

On dokuzuncu asırda İskenderiye, bilhassa Mehmed Ali ve sülâlesinin himmetiyle terakki etti. 1882 de İngilizler tarafından bombardıman edildiği için ve ayrıca da yağmaya uğradığından dolayı çok ezildi. İskenderiye'de çok hafriyat yapılmış, eski devirlere müteallik eserler bulunmuştur. Fakat yeni binaların mevcudiyeti hafriyatın daha fazla ilerlemesine mani teşkil etmiştir.

İskenderiye'nin meşhur kütüphanesi Ptoleme Stor tarafından tesis olunmuştur. Serapeion'daki ilâve kütüphaneye ile birlikte 700,000 cild eser ihtiva ediyordu. 47 tarihinde Sezar şehre girerken kütüphaneye yakıldı. Sonra tekrar bina edilip 390 yılında yıkıldı. 641 yılında Araplar şehre girdikleri vakit, bu kitaplar bakiyesinin ateşe verildiği iddia olunur. Fakat Yirminci asır Fransız ansiklopedisinin de kaydettiği gibi, bu hadiseye dair ciddi deliller mevcut değildir.

Aynı Ptoleme Stor, kütüphane ile birlikte bir de müze vücutu getirmişti. Burası aynı zamanda bir nevi üniversiteydi. Kralın hazinesi vasıtasıyla bir nebatat, bir de hayvanat bahçesi tesis edilmişti. Rasadhanesle, laboratuvarile, burası, eski dünyada hakiki bir fennî büyük şehirdi.

Hopada zelzele

Hopa 8 (A.A.) — Bu gece 24,25 te beş saniye fasıla ile burada iki şiddetli yer sarsıntısı olmuştur. Hasar yoktur.

LİSAN MÜTEHASSİSİ Prof. Alber Anjel FRANSIZCA

Dersanesinden: İmtihana kadar her gün devam etmek suretile noksanlarınızı tamamlarız. Ücret uygundur.

İstanbul, Eminönü Selâmet Han.

İngiliz Meclisi hükûmete itimad beyan etti

Dünkü içtimada da şiddetli tenkidlerde bulunuldu. Başvekil cevap verdi

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

ileri sürerek başladı. Hükûmete ve hasaten bana hücum ederek, bu vaziyeti büsbütün vahamete götürmekten başka bir şey yapmıyor. Pek tabiidir ki, hükûmet reisi sıfatile, hükûmet tarafından yapılan icraatın bellibaşlı mesuliyetini kabul ediyorum ve mesai arkadaşlarım da aynı şekilde hareket etmekte gecikmiyebileceklerdir. Fakat, vaziyetin vahameti, hattı hareketimize teallük eden şahsı mülahazalardan değil, hâlen millî bir tehlike devresi yaşadığımızı dün Meclise hatırlatmış olmamdan ileri geliyor. Düşmana, fasılasız surette meydan okumaktayız, memleketimizin bütün kuvvetlerini bir araya toplayarak o düşmanı mağlûp etmeliyiz. Hükûmeti tenkid etmek bir vazife olabilir. Tenkidden kaçınmaya çalışmıyorum. Fakat dostlarım şunu söylemek isterim — bu mecliste dostlarım yok değildir — ki hiçbir hükûmet halkın ve parlâmentonun müzaheretini olmadıkça müessir surette harbi idame ettiremez. (Alkışlar ve itirazlar).

Chamberlain sözüne şöyle devam etti: «İtimad reyini kabul ediyorum. Hiç değilse, bu sayede, kim bizimle beraber, kim değildir, anlamış oluruz. Bu akşam, Mecliste dostlarımızın müzaheretine güveniyorum.» (Şiddetli alkışlar).

Lloyd George'un tendikleri

Londra 8 (A.A.) — Avam kamarasında Lloyd George döz alarak hükûmetini harpten evvelki ve sonraki siyasetini acı bir lisanla şiddetle tenkid etmiştir.

Norveç'e gönderdiğimiz kuvvetler, iyi talim görmüş efraddan mürekkep olmalı idi. Oraya, uzun bir talim devresi görmemiş olan efrad yolladık. Hava üslerini zaptetmek ihtimaline güvendik.

Muvaffakiyet kazandığı takdirde, İngiltere'ye muazzam bir fayda temin etmekte ve İngiliz prestijini bütün dünyada arttırmakta olan, hayati ehemmiyeti haiz bu kuvveti seferiye, kısmen hazırlanmış kuvvetlerden ibaretti.

Norveç'te ordumuzla bahriyemiz arasında hiçbir irtibat teessüs etmemiştir. Hükûmet, Almanların, Baltıktaki komşu devletlerden birine karşı yeni bir taarruz hazırlamakta olduğunu pekâlâ bildiği için, icraatında şiddetle tenkide lâyıktır.

Harbin sevk ve idaresi mevdu olduğu devirde, hezimetlerimizi küçük göstermeye asla teşebbüs etmiş değildim. Eski vaziyeti tekrar tesis etmek için hadiselere göğüs germeniz lâzımdır. Bir paniğe kapılmağa lüzum yoktur. Aramızda mutabakat husulünü icab ettiren ehemmiyetli sebepler mevcuttur. (Alkışlar).

Britanya imparatorluğu ve Fransa imparatorluğu gibi iki muazzam imparatorluk hürriyet uğrunda yapılan bu mücadeleye ittifak etmişlerdir. Fakat, Britanya imparatorluğuna, tehlikenin hakiki mahiyetini göstermedikçe, onu gereği gibi ayağa kaldıramıyacakları.

Harekete geçmek, fakat hakiki mânasile harekete geçmek ihtiyacındayız. Sevkülceyi noktânazardan eskisinden daha tedbirli vaziyetteyiz. Harikulâde bir adam olan Hitlerin en

büyük zaferi budur. Bizi, 1914 teki selefelerinin yaptığından daha büyük bir tehlikeye ilka etti

Çekoslovakya, Almanyanın ta kalb-gâhındaki mızrak ve Avuranın en güzel ordularından biri olan bir milyonluk ordusu, ortadan kalktı. Bu, bizim Almanya'ya terkettiğimiz sevkülceyi bir kâr olmuştur.

Lloyd George sözüne şöyle devam etmiştir:

Almanya'ya bıraktığımız ikinci sevkülceyi kazanç Fransız - Sovyet ittifakı oldu. Sovyet Rusya, bu ittifakla Çekoslovakyanın yardımına koşmayı taahhüt etmişti ki, bu da Almanya için, yeni bir harp cephesi yaratacaktı.

Üçüncü kazanç Romanyadır ki, Almanyanın bilfiil eline geçmiştir.

Bu harpte en mühim sevkülceyi mevzilerimizden biri olması muhtemel Norveç şimdi Almanyanın elindedir.

İsveçi tenkid etmek beyhude idi. Tenkidler yapmak hakkımız değildir. Bu milletleri himaye etmeği, onlara yardımda bulunmağı vadettik. Polonyaya bir tek tayyare göndermedik. Norveç'e de iş isten geçtikten sonra vardık. Norveçin Almanya tarafından işgali, Alman tayyarelerini ve tahtelbahirlerini sahillerimize 200 mil yaklaştırmıştır. Parlâmentoda bir tek kişi var mıdır ki, havalarda, karada ve denizdeki hazarlıklarımızın müeessirliğinden ve süratinden memnun bulunsun?

Başvekil, kendi şahsî görüşüne değül, İngiliz milletinin görüşüne göre vaziyeti karşılamalıdır.

Başvekil kendi şahsiyetile memleketin menafii arasında sarılı bir tefrik yapamayacak vaziyette değildir.

Chamberlain, Lloyd George'un sözünü keserek: Bu mülahazanın mânası nedir? Şahsiyetin bu gibi meselelerle hiç bir münasebeti olmadığını daima söyledim demiş ve Lloyd George sözüne şu şekilde devam etmiştir:

Başvekil, Hitlerle, o müthiş düşmanla, sulh zamanında da, harp zamanında karşılaştığını, fakat daima en zararlî kendisi çıktığını hatırlasa gerektir.

B. Chamberlain, milletin fedakârlık hislerine müracaat etti. Millet, kendisine itimad telkin ettiğiniz müddetçe fedakârlığa âmadir. Başvekil, memlekete fedakârlık nümunesi gösterebilir. Bu harpte, B. Chamberlainin, mevkii'ni feda etmesi kadar, hiçbir şey zaferi temine hizmet edemez. (Sürekli alkışlar).

Hükûmete itimad

Londra 8 (A.A.) Havas ajansı bildiriyor: İngiltere radyosu, Avam kamarasının 200 reye karşı 281 reyile hükûmete itimad beyan ettiğini bildirmektedir.

Lordlar Kamarasında

Londra 8 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Harbin sevk ve idaresi hakkındaki müzakerele bugün Lordlar kamarasında baş-

lanmıştır.

Muhalefet işçi partisinden lord Strabolgi, Norveç hareketine iştirak eden İngiliz kuvvetlerini şükranla andıktan sonra demiştir ki:

«Bu işlerin hükûmet tarafından sevk ve idaresi büyük bir huzursuzluk yaratmıştır. Bu hatti hareketin değiştirilmesi ihtimali daha büyük bir huzursuzluk doğurmaktadır. Hükûmetin, bu meselede iyi hareket ettiği ve Avrupa harbine kıyasen Norveç ikinci derecede bir ehemmiyeti haiz olduğu tahmin edilse bile, gene bu harbin, icab ettiği şekilde sevk ve idare olunmadığı inkâr edilemez. Norveç hareketi, süratli tedavi istiyen, aksi takdirde müzminleşen bir hastalığın ârazına benzetilebilir. Bu hastalık, hükûmetin gerek metodlarında, gerek erkânında mevcut olan kusurlardır.

Filo, Narvik'e girdiği gibi, Trondhjem'e neden girmemiştir? Niçin doğrudan doğruya taarruz etmemiştir? Trondhjem filyuru medhalini zorlamak için, bahri hiçbir mâni yoktu. Trondhjem'e denizden taarruz yapılması hakkında filoya verilen talimatın neşrinı istiyorum. Bu taarruzun muvaffak olması lâzımdır.»

Lord Strabolgi, sözlerini şöyle bitirmiştir:

«Norveç harbi hakkında hususî bir tahkikat komitesi teşkil edilmelidir.»

İşçi partisinin kararı

Londra 8 (A.A.) — Muhalefet işçi partisî Avam kamarası grubu, bu sabah bir toplantı yapmış ve bugün Norveç hareketi hakkındaki müzakereler sonunda hükûmetin siyaseti hakkında Avam kamarasında rey verilmesini istemeğe karar vermiştir.

İşçi partisî grupunun içtimai bir saat bir çeyrek sürmüş ve işçi partisî mebusları, Avam kamarasında hükûmet tarafından müzakere'nin kifayeti ve celsenin taliki hakkında verilecek taksir aleyhinde rey vermeği kararlaştırmışlardır. İşçi partisî bu suretle Norveç harbin idaresi hakkında hükûmetin siyasetini tasvip etmediğini bildirecektir.

Macaristandaki Amerika tebaasına Amerikaya dönmeleri tavsiye edildi

(Baştarafı 1 inci sanifede)

söylenmiştir. Sefirin Kont Ciano ile görüşüğü hakkındaki haber teyyüd etmemiştir.

Giornale d'Italia'nın makalesi

Roma 8 — Giornale d'Italia gazetesi bugün yazdığı bir makalede diyor ki: «İngiltere ve Fransanın, Cebelüttank ve Süveyşi kapatarak İtalyayı âciz vaziyete düşürmeği düşünmesi bir hayalden ibaretir. İyice silâhlanmış ve çarpışmağa azmetmiş büyük bir millete abloka her zaman tesirsiz bırakılabilir ve Norveç hadiseleri gibi ablokayı yapanları müşkül maceraya atar.

İtalya Cebelüttank yolile 12,300,000 ton eşya alırdı. Bunun yüzde altmışı kömürdü. Bu kömürler şimdi kara yolile Almanya'dan alınıyor. Yüzde yirmisi madeni yağdı. Bunlar Arnavutluk'tan ve Balkanlardan alınıyor. İtalya Balkan memleketleriyle sulh içinde yaşamaktadır. ve sulh içinde yaşamağa devam edecek- tir. İtalya Balkan memleketleriyle tegriki mesai etmek istemektedir.»

İrakta feyezan

Bağdad 8 (A.A.) — Fıratın taşması neticesinde su altında kalan arazi mın-takası genişlemektedir. Bağdad - Basra demiryolunun bulunduğu mintaka da su altındadır.

Konservatuar Koro heyetinin konseri

Konservatuar koro heyeti cumartesi akşamı saat 21 de Beyoğlunda Fransız Tiyatrosunda bir konser verecektir. Şef Muhiddin Sadak, solistler F. Statzer, İ. Balkırdır. Dün konservatuarda bu münasebetle bir prova yapılmıştır. Yukarıdaki resim bu provayı gösteriyor.

Fikri beyin pek kötü bir huyu var:
Homur homur homurdandır... Amma ne
homurdaysın... Maazallah, lokomotif...
İnadı mıdır, inadıdır... Henüz küçük-
ken sütüne kız, saatlerce emme em-
meden aç dururdu...
Daha sonra, mektepte iken, arkadaşları-
na kız, haftalarca elhap tutmuş gibi
susardı.

Nihayet günü gelip evlendi. Tabii, kari-
şile ilk çatışmada kötü huyu meydana çık-
tı...
Homur homur homurdandı... İnad!
Gülerle, haftalarca, dargımlık...
Zavallı bayan Raika!... Dilsiz bir herifle
evlenmiş benziyordu... Halbuki ne de hoş
kadındı... Kumral saçlı lâtif bir melekti...
(Ne gariptir ki hikâyelerde siyah saçlı ve
sarı saçlı lâtif kadınlardan sık sık ve her
fırsatta bahsedilir de kumrallar pek ağza
alınmaz... Buna rağmen ne lâtif kumrallar
vardır.)

İşte efendim, bu kumral kadının da ufak
kusurları mevcuttu... Kırıkandı, müsrifti...
İşte bundan dolayıydı ki evde kavgalar, mü-
nakaşalar eksik olmazdı... Neticede, ayın on
beş gününü Fikri dargın dargın susmakla
geçirdi.

O sabah, kari kocanın arası iyidi.

Fikri, Raikaya:

— Haydi cicim, elini çabuk tut... İşte bi-
liyorsun, Eskişehir'e gideceğiz... Annemde
bir hafta misafir kalacağız... Tren zamanı
yaklaşıyor.

Bayan yüzüne bir tül takip içeriki oda-
dan bellirdi.

— İşte hazırım!

Vapura bindiler; Haydarpaşa garına var-
dılar... Biletlerini alıp bir kompartımına
yerleştiler. Tren hareket etti.

— Ne saadet, güzelim... Yanımızda başka
kimse yok.

— Bugün keyfin yerinde... Bana karşı
pek nazıksın... Dekolte meselesinden dolayı
geçenlerde çıkarttığın münasebetsizlikleri
affettirmeğe uğraşıyorsun galiba...

— Haydi gel de seni öpeyim, yavrum.

— Dur, tülünü çıkarayım.

— Ne rezalet!

— Neymiş rezalet olan?

— Orosuplar gibi suratına kat kat boya-
lar sürmüşsün... Bu ne kadar mavi, bu ne
kadar kırmızı, bu ne kadar siyah...

— Terbiyesiz... Bana orospu diyor.

Böylelikle münakaşa başladı, kavgâ ha-
lini aldı. Neticede:

Vagonun bir tarafına çekilip Raika ha-
nım, tınaklarını parlatmak istiyormuş gi-
bi, avuçlarına asabi asabi sürtmek usulü-
nü tuttu. Gözleri tavanın bir tarafına di-
kildi...

— Ne kuruyasica huyun var... Gene emi-
nim darıldın... Homurdayıp susacaksın...
Eskişehire kadar ağzını açmayacaksın...

— ...

— Süküt...

— İstersen fena şeyler söyle amma, ko-
nuş?

— ...

— Süküt...

Koca hazretleri, vagonun öteki ucuna çe-
kilmiş... Dalgın, sanki başka âlemde yaşı-
yor...

Bunlar sanki aynı vagona seyahat eden
iki yabancı...

Tren Pendikte durdu.

Gayet zarif bir delikanlı kompartımına
girdi. İki yana bakındı. Solda, somurtkan
herifin biri gazetesini açmış, harıl harıl oku-
yor... Sağda ise, öteki köşeye bürünmüş, lât-
if bir genç kadındı...

Tabiatle, gülümsüyerek Raikanın karşısı-
na geçti.

Bayan da gülümsedi.

— Herhalde İstanbullu... Boyanmış, süs-
lenmiş. Ankarada kimbilir neler yapmağa
gidiyor... Hafif meşreplerden olacak...

Yeniden gülümsedi.

— Ah... Şu yabancı herif... Başka bir is-
tasyonda işe bari...

Bayan bir sigara çıkardı:

— Duman sizi rahatsız etmez mi? - diye
delikanlıya sordu.

— Aman, hanımefendi...

Kocasına hitaben:

— Sizi, beyefendi?

Fikri, homur homur homurdandı. Tek ke-
lime bile söylemedi.

Delikanlı:

«— Ne eşek herif!» diye düşündü.

Raika gene gülümsedi. Köşedeki yolcu hâ-
lâ gazete ile meşgul. Delikanlı kararını ver-
di. Konuşmağa başladı. Kadın cevap verdi.
Sükûti beyin büsbütün sükût inadı tuttu.

«— Ne küstahlık bu herifinki de... - diye
düşünüyordu. - Fakat ya karımın küstah-
lığı... Cevap da veriyor...»

Lâkin inad huyu galebe çalıyor... Tek ke-
lime söylemiyor.

Delikanlı, cesaret buldu.

Fikri, birdenbire, Fikri, gazetesinin kenarından
bakarak, karısıyla yabancının ayaklarını gör-
dü: Birbirlerine yaklaşıyorlar, sürtüşüyor-
lar... Eyvah, dizleri de yaklaşacak... Eller
de birbirlerini tutacak...

Yooo!

Artık çok oluyor...

Fikri, birdenbire ayağa kalktı.

Elhabı bozdu.

— Heey!... Ne oluyor orada...

— Size ne yahu?... Ne karşıyorsunuz...

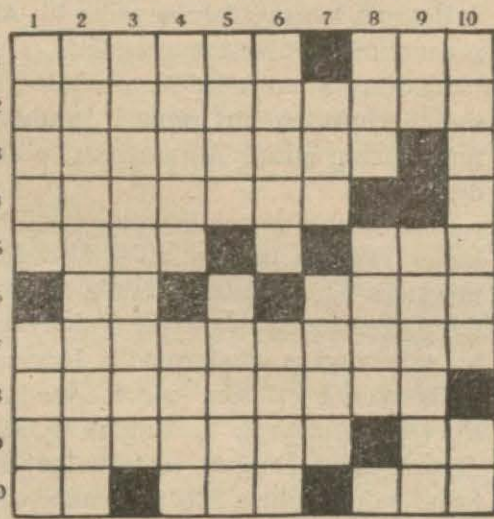
— Nasıl karışmam be?... Kocasıym ya-
hu...

Delikanlı hayretle:

— Kocası mı?... Kompartımının öte ucun-
da yabancı yabancını ne otuyordunuz öyley-
se?... Konuşmağa başladığınız vakit için
ağzınızı açmadınız?... Kocası imiş... Haydi
oradan... Şimdi dayağı yersin... Dalgacı af-
yonkeş...

Nakleden: (Hatice Süreyya)

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Çarpma - Rüzgâr.

2 — Komşuluk.

3 — İstihla ilâci.

4 — Teğmen.

5 — Evliya - Mahfaza.

6 — Geminin başı - Razi etmek.

7 — Nefsini feda etme.

8 — Terakkî.

9 — Kemik - Nefi edati.

10 — Güzel sanat - Temiz - Eşeğin pa-
buca.

Yukarıdan aşağı:

1 — Tesbihin en büyük tanesi - Tersî if-
fetlidir.

2 — Süpürme vasıtaları.

3 — İstical eden.

4 — Yağmur - Bir kavim.

5 — Başına «C» gelirse bir kuru mey-
vadır - Tersî bir kelime ismi.

6 — Sinirli - Az sıcak.

7 — Tersî beydir - Dananın anası.

8 — Bin - Kadınların tuvalet levazı-
matından.

9 — Nota - Çok fena değil.

10 — İstiare - Kırmızı.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Murasa Ne, 2 — Aside, Hris, 3 —

Luvrmüzei, 4 — İlaet, İban, 5 — Küylifah,

6 — Ace, Musevi, 7 — Netna, Kra, 8 — Ed,

Elbe, Ra, 9 — Dilcu Reni, 10 — Et, Ama,

Sad.

Yukarıdan aşağı:

1 — Malikâne, 2 — Usulücedit, 3 — Ri-

vayet, 4 — Adref, Neca, 5 — Semtimalum,

6 — Fu, 7 — Ahziasker, 8 — Rebber, Eş, 9 —

Nisa, Varna, 10 — Esinti, Aid.

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dalga uzunluğu

Türkiye Radyosu

1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

Ankara Radyosu

T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s. 20 K. W.

T. A. Q. 19.74 m. Kc./s. 20 K. W.

Öğeleri 19.74 metre ve akşamları 31.7
metre kısa dalga postaları ile her gün yapılmakta
olan cenebi dillerde haberler nesri-
yatı programı:

	Birinci servis	İkinci servis
İrince	Saat 12.00	Saat 17.30
Arapça	» 12.15	» 17.45
Elence	» 13.45	» 18.45
Fransızca	» 14.00	» 21.00
İngilizce	» 14.15	» 21.15
Bulgarca	» 14.30	» 18.30

PERŞEMBE 9/5/940

Türkiye saatile

12.30 Program ve memleket saat ayarı,
12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12.50
Müzik, Çalanlar: Cevdet Kozan, Ruşen Kam,
İzzettin Ökte, Okuyan: Sadi Hoşses, 1- Ni-
havend peşgiri, 2- Nuri Halil - Nihavend
şarkı: (Bir gonal terdir), 3- Sadi Hoşses -
Nihavend şarkı: (Benden ayrılın da gön-
lüm sendedir), 4- S. Kaynak - Muhayyer
Türkü: (Gece gündüz uykı girmez gözü-
me), 5- Uşşak türkü: (İndim yârin bahçe-
sine), 6- Uşşak saz semaisi, 13.15 Müzik:
Halk türkülleri, Mevharat Sağnak ve Sadi
Yaver Ataman, 13.30-14 Müzik: Karışık
müzik (Pl.)

18 Program ve memleket saat ayarı, 18.05
Müzik: Operet parçaları ve hafif senfonik
müzik (Pl.), 18.30 Müzik: Radyo caz orke-
strası (Şef: İbrahim Özgür), Soprano Bed-
riye Tüzünün iştirakile, 19.10 Müzik: Fasil
heyetli, 19.45 Memleket saat ayarı, Ajans ve
Meteoroloji haberleri, 20 Müzik: Çalanlar:
Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Ham-
di Tokay, 1- Okuyan: Melek Tokgöz, 1- Bi-
men Şen - Segâh şarkı: (Sun da içsin yar
elinden), 2- Yesari Asım - Hüseyin şarkı:
(Farîğ olman meşrebi rindaneden), 3- Fal-
ze - Şetaraban şarkı: (Badei vuslat içlisin),
2- Okuyan: Mahmud Karındaş, Halk tür-
küsü: (Urfahım ezelden), Halk türküsü:
(Yavru kurban), 3- Okuyan: Safiye Tokay,
1- Refik Fersan - Hicaz şarkı: (Güzel sana
gönül verdim), 2- Nayi Mehmet - Hicaz şar-
kı: (Ölsem etmem sırrı aşkın), 3- Hicaz
türkü: (Dağlar dağlar vıran dağlar), 20.30
Konuşma, 20.45 Müzik Çalanlar: Ruşen
Kam, Cevdet Kozan, İzzettin Ökte, Okuyan:
Müzeyyen Senar, 1- İzzettin Ökte: Tanbur
takımı, 2- Refik Fersan - Muhayyer şar-
kı: (Her güzel bağından), 3- Şükri Tunar -
Muhayyer şarkı: (Yadında o sevdalı yeşil),
4- Zeki Arif - Muhayyer şarkı: (Sen baş-
ka güzel hüsnile bir başka cihansın), 5-
Falze - Nikriz şarkı: (Gönül ne için), 6-
Klarnet Salih - Nikriz şarkı: (Fatma), 7-
Nikriz saz semaisi, 21.10 Konuşma (Bibli-
yografya), 21.30 Müzik: Radyo orkestrası
(Şef: H. Ferid Alnar), 22.20 Müzik: Melo-
diler (Pl.), 22.30 Memleket saat ayarı, Ajans
haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambyo-
nukut borsası (fiat), 22.50 Müzik: Cazband
(Pl.), 23.25-23.30 Yarıncı program ve kapa-
nış.

BU GECEKİ

Nöbetçi eczaneler

Eminönü: (Hüseyin Hüsnü), Kü-
çükpazar: (Hasan Hulûsi), Alemdar:
(Abdülkadir), Kumkapı (Cemil), Bey-
oğlu: (Kanzuk, Güneş), Taksim: (Ni-
had), Şişli: (Perte), Galata (Yıço-
pulo), Kasımpaşa: (Müeyyid), Has-
köy: (Halicioğlu), Fatih: Şehreminin-
de (Hamdi), Şehzadebaşı (İbrahim
Halil), Karagümrük: (Fuad), Fener-
de: (Vitali), Samatya: (Teofilos),
Aksarayda: (Sarım), Beşiktaş: (Nail
Halid), Ortaköyde: (Ortaköy) Arna-
vutköyde: (Kostantin Miltiyadi), Be-
bekte (Merkez), Üsküdar'da (Selimi-
ye, Kadıköyde: (Halk), Sütlüçeşme-
de (Osman Hulûsi) eczaneleri.

Tefrika No. 57

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Size yaptığım fedakârlığın mükâfatını cehennem kulesinde
inlemekle görüyorum

— Benim kocam Güçlük han değil... Ben
Bündadın karısıym, sultanım! Güçlük han-
la bir alışverişim yok... Onun ne alıp sat-
tığını ne yaptığını bilemem. Fakat, koca-
ma aid birşey sorarsanız, bildiklerimi söy-
lerim.

— Pekâlâ. Kocan nerden buluyor bu kıy-
metli kumaşları?

— Lâhurdan getiriyor... Sizin gibi, zevk
ve eğlencesine düşkün hatun kişilere satı-
yor.

— İyi amma, şu sırtındaki kumaş, benim
sırtımda yok. Şu eş olmayan sırmalı ceb-
kenin, cariyelerimin gözlerini kamaştırıyor.
Bündad, kumaş ticaretinden mi bu kadar
zengin oldu? Yoksa Güçlük handan ayrıca
yardım mı görüyor?

Bündad'ın karısı birdenbire şaşır-
dı. Genç ve zeki kadın, ilyice sorguya çekildiğini an-
lamıştı. Bu müşkül vaziyetten biran evvel
kurtulup kaçmak için çareler arıyordu:

— Kocamın Güçlük hanla arası çok açıktır,
sultanım! Eğer Bündad, Güçlük hanın
tekliflerini kabul etseydi, şimdi onun veziri
oldu. Biz de böyle kumaşçılığa para ka-
zanmak yorgunluğuna katlanmazdık.

— Vezir olunca kolay mı para kazanılır
sanıyorsunuz?

— Şüphesiz. Biz Semerkanda her geliş-
timizde, elimizdeki ipekli kumaşların en iyi-
sini, en kıymetlisini vezir Nâsıra hediye ede-
riz. O, hediyesini almadan bize göz açtır-
maz. Onu rencide etmemeğe gayret ederiz.

Ve gülerle ilâve etti:

— Güçlük han, Vezir Nâsırdan bahis açıl-
dığı zaman onu «Semerkand sultanı» diye
anar. Ben buna inanmazdım. Fakat, bu se-
fer kocamla Semerkanda gelince, gözümle
gördüm. Ve Nâsırın Semerkanda sultan
Mehmetten daha nüfuzlu olduğuna inan-
dım. Zira, çarşıda pazarda hiç kimse, sul-
tan Mehmetten, vezir Nâsırdan korktuğu
kadar korkmaz.

Türkân hatun bu şikâyetlerin doğruluğuna
inanmakla beraber, genç kadını ikna et-
meğe lüzum görmedi. Bahsi değiştirecek:

— Bu sefer karşıdan bu tarafa gelecek
olan fanusun rengi kırmızı mıdır, yoksa
mavi mi?

Diye sordu.

Bündad'ın karısı gülümsedi:

— Bahse mi tutuşuyorsunuz, sultanım?

— Evet. Ben, şimdi kırmızı fanus uça-
cak diyorum.

— Ben de mavi fanusu tutuyorum.

Türkân hatun gözlerini süzerek ilâve et-
ti:

— Bahsi kaybedersem, ne istersin ben-
den?

— Semerkanddan dönerken, Karaderya
nehriini geçinceye kadar yanıma muhafız
verilmesini...

Türkân hatun hayretle baktı:

— Bu da ne demek? Semerkandda çekin-
diğin bir kimse mi var? Yoksa yollarda soy-
guncularla mı karşılaşacaksınız?

— Evet. Dönerken yolunuzu çeviriyor-
lar: «Memleketimizde çok para kazandınız...
Bize de haraç vereceksiniz!» diyerek eli-
mizdeki paraların ve buradan satın aldığımız
esyanın bir kısmını zorla alıyolar. Halbuki biz,
Harzem ilinde, herkesin kendi malından ve
canından emin olarak yaşadığını sanıyoruz.

— Pekâlâ. Söz veriyorum. Yola çıkarken,
yurdunuzun sınırlarına kadar adamlarım
size yoldaşlık edecekler. Fakat, bu bizim
vazifemizdir. Bahsimize gelelim... Benden
başka birşey istemez misin?

— Bir küp müselles lütfederseniz, kocamı
çok sevindirmiş olurunsuz.

— Kocan da ayyaşın biri demek?!

— İçkiye Semerkandda alıştı.

— Memleketinde içmez miydi?

— Hayır.

Türkân sultan bu teklifi de kabul etme-
di:

— Ben içki içenleri sevmem... Ve kendi
elimle bir insanı ayaşlağa teşvik edemem.

Sana bir çift papagan hediye ederim. İşte
o kadar.

— Teşekkür ederim. O halde ben kaybe-
dersem, bir top lâhur şalı hediye etmeme
müsaade eder misiniz?

— Hayır. Benim kumaşa gözüm yok.
Senden Güçlük hanın başını istiyeceğim!
Bündadın karısı birdenbire titredi:

— Ben bir kadının, sultanım! Güçlük
han, kendi eyaletinin hâkimidir. O aynı za-
manda cesur ve ölümden yılmaz bir muha-
riptir. Bizim gibi zavallılar onun başını
değil, bacağından bir kılıcı bile koparta-
mayız.

— Bu işi, ancak sen yapabilirsin sanıyo-
rum! Zira, oradan buraya kadar kocasıyla
gelen bir kadın, bu sarp ve yorucu yolculu-
ğa herhalde boş yere çıkmamıştır.

— Kocam her gelişinde Semerkand ve Bu-
hara'yı çok medhederdi. Görmek istedim ve
bu sefer onunla beraber yola çıktım. Benim
gibi bir tüccar karısının bundan başka ne
maksadı olabilir, sultanım? Bizler Harzem
iline gelip giden en zararsız yolcularız. Hal-
buki, Semerkand hanlarında, Harzemi için
den vurmak isteyen öyle yolcular var ki...
Memurlarımız biraz da onların peşinden
koşsa ve onları sorguya çekse daha iyi olur
sanırım.

Türkân hatun lâfı uzattıkça, Bündad'ın
karısı, her sözün başında bir meseleyi ileri
sürerek ihtiyar sultanın neşesini kaçırıyordu.
Bu sırada havuz üstündeki fanuslar kay-
mağa başlamıştı.

Türkân hatun birdenbire kaşlarını çatı:

— Bahsi kazandın, dedi, mavi fanus uçu-
yor.

— Hem de bir değil... Ardı sıra iki mavi
fanus birden uçtu.

— Talihin varmış! Papaganları kazan-
dın...

— İkinci vadinizi de unutmayacaksınız,
değil mi sultanım? Semerkanddan döner-
ken, yanıma birkaç muhafız vereceksiniz...

Türkân hatun başını sallıyarak, sert bir
sesle Bündadın karısına cevap verdi:

— Verdiğim sözü unutmam. Fakat, bah-
si kaybettigime çok müteessirim.

— İsterseniz bir daha tutuşalım.

— Hayır. Ben bu oyunu yılda bir kere
oynarım.

Cehennem kulesinden gelen
bir ses

Türkân hatun bir gün yemek yerken, nö-
betçilerden biri valide sultana küçük bir
mekut getirdi:

«Size yaptığım fedakârlığın mükâfatını
Cehennem kulesinde inlemekle görüyorum.»

İmad

Türkân sultan, İmadı unutmuş değildi.
Bir iki kere İmadın affını oğlundan istemiş,
fakat sultan Mehmed anasının her arzusu-
na boyun eğdiği halde bu ricasını kabul et-
memişti.

Sultan Mehmedin, anasının ricasını red-
detmekte hakkı vardı. Mehmed yurd işleri
meşgul olurken, bu arada biricik gözüne
göz dikenleri elbette cezasız bırakamazdı.
Mehmed, Türkân hatuna:

— Anacığım, bir daha bana küstah adam-
dan bahsetme! O artık ölmüştür.

Diye cevap vermişti. Valide sultan, o gün-
denberi oğluna İmad hakkında birşey söy-
lemiyordu. Türkân hatun bu işte ısrar et-
seydi, hattâ emri vaki yapıp — bir irade ile —
İmadı (Cehennem kulesi)nden kurtarabilirdi.
Fakat, o zaman ne memleket-
te, ne de orduda korku ve inzibat kalmıya-
caktı. «Oğlunun yaptığını, anası bozuyor!»
diyeceklerdi. Türkân hatun akıllı bir kadındı...
Yurdunun selâmetini her işten üstün
tutuyordu.

Günlük Borsa

ESHAM ve TAHVİLÂT - KAMBIYO
ve NUKUD FİATLERİ
8 Mayıs 1940

DEVLET BORÇLARI

	Lira Kr.
% 7.50 1933 Türk borcu I II III	20.—
» » 1934 Türk borcu ikinci sıra	8.50
» 5 1918 İstikrazı dahili	20.90
» » 1938 İkraniyeli	19.—
» » 1933 İkraniyeli Ergani A.B.C.	19.08
» 7 1934 Sivas-Erzurum D.Y.I.	19.00
» » 1934 Sivas - Erzurum D.Y.II	19.67
» » 1934 Sivas-Erzurum D.Y.III	19.67
» » 1934 Sivas-Erzurum D.Y.IV	19.67
» » 1934 Sivas-Erzurum D.Y.V	19.67
» » 1934 Sivas-Erzurum D.Y.VI	19.67
» 2 1932 Hazine bonoları	63.—
» 5 1933 » » »	17.—
» » 1934 » » »	32.—
» » 1935 » » »	47.—
» » 1938 » » »	75.75
Anadolu demiryolu tahvil I-II	37.—
Anadolu demiryolu tahvil III	38.25
Anadolu demiryolu mümesil senet	39.55
Haydarpaşa limanı	39.—
Haydarpaşa limanı mümesil senedi	41.50

HİSSE SENETLERİ

T. Cumhuriyet Merkez bankası	107.50
Türkiye İş Bankası (Nama muharrer)	8.30
Türkiye İş Bankası (Hamile alt)	8.60
Türkiye İş Bankası müessis hissesi	77.—
Anadolu demiryolu şirketi (% 60)	21.75
Anadolu demiryolu şirketi (% 100)	36.50
Eskişehir çimento şirketi	6.80
Şirketi Hayriye	22.—
Şirketi Hayriye temettü	15.—

ECNEBİ TAHVİLLERİ

Kredi Fonsiye 1903	115.50
» » 1911	106.—
» » Amorti	75.—
» » Kupon	2.03

KAMBIYO

	Türk lirası
Londra üzerine 1 Sterlin	5.24
Nevyork üzerine 100 Dolar	154.55
Paris üzerine 100 Frank	2.9429
Milano üzerine 100 Liret	7.88
Cenevre üzerine 100 Frank	29.2725
Amsterdam üzerine 100 Florin	81.8523
Brüksel üzerine 100 Belga	21.97
Atina üzerine 100 Drahmi	0.97
Sofya üzerine 100 Leva	1.8575
Madrid üzerine 100 Peseta	13.61
Budapeşte üzerine 100 Pengö	27.9475
Bükreş üzerine 100 Ley	0.625
Belgrad üzerine 100 Dinar	3.63875
Yokohama üzerine 100 Yen	36.14125
Stokholm üzerine 100 Kuron	31.005

NUKUT

Türk altını	1922
Osmanlı Bankası «Banknot»	325

Halde toptan satış

8/5/940 Çarşamba günü
İstanbul Belediyesi Merkez Hâlinde toptan satılan yaş meyve ve sebze fiyatları:

Cinsi	Emsali	Kr.	Kr.
Domates İskenderiye	Kilo	90	100
Sakız kabağı	»	11	14
Bakla	»	6	11
Araka	»	20	22
Bezelye	»	18	22
Semizotu	»	30	35
Patates	»	4	8
Soğan	»	5	7
İspanak	»	7	8
Parısa	»	3.50	4
Fasulye çalı	»	35	37
» Ayşekadın	»	19	25
Hıyar	»	120	125
Taze yaprak yerli	»	30	35
» »	»	9	16
Havuç	»	15	16
Kereviz yaprak	Demet 3	3.50	
Eğninar	Adet 5	9	
Marul	» 3	5	
Yeşil salata	100 » 50	150	
Taze soğan	Demet 1.25	1.50	
» sarmısak	» 1.25	1.50	
Maydanoz	» -75	1	
Dereotu	» 2	2.50	
Pancar	» 3.50	4	
Pazı	» 2.50	3	
Turp kırmızı	» 1.25	1.50	
Elma Perik	Kilo 10	15	
Can eriği	» 10	13	
Malta eriği	» 15	20	
Kestane	» 8	9	
Ceviz	» 10	11	
Kuru incir	» 7	10	
Muz yerli	» 65	80	
Turunc	Adet -75	1	
Limon ecnebi	100 » 160	240	
Portakal Rize	64 paket 210	225	
» » 80 » 185	200		
» » 100 » 140	150		

Mide, barsak ve iç

Hastahıkları muayenehanesi

Dr. İbrahim Denker

Beyoğlu, Ağacımı, Sakızağacı cad-
desi, Çöplükçe sokak No. 13 -
Telefon: 42468Kendi laboratuvarında hastaların
röntgen ve seriri muayene ve
tahlilâtı.

OKTA

SAÇ SABUNU

Saçları ve Baş cildini

muhafaza eden yeni

tıbbi sabundur.

ECZANELERDEN İSTEYİNİZ

Fiatı 35 kuruştur

Balsamin
itriyatı

KANZUK

BALSAMIN Kremli - BALSAMIN Güzellik eksiri - BALSAMIN Rimelleri -
BALSAMIN Pudraları - BALSAMIN Rujları - BALSAMIN Dudak ve
Yanak alıklarıEn kıbar mahfillerin kullandıkları ve bütün dünyaca tanınmış sıhhi güzellik
müstahzarlarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme
Umum İdaresi ilânlarıH. Paşa İşletme müdürlüğünün H. Paşa kısmı hekimliği emrinde her gün saat 9 dan
12 ye ve 13 den 17 ye kadar bulunmak üzere kapalı bir otomobil açık eksilme ile ve bir
sene müddetle kiralanaştır. Muhammen aylık kirası 138 liradır.Münakaşa 21/5/940 sahi günü saat 10 da H. Paşa gar binası dahilinde birinci işletme
komisyonunda yapılacaktır.

Talip olanların bildirilen gün ve saatte hazır bulunmaları.

(3591)

Muhammen bedel ve teminat miktarı aşağıda yazılı 135 ton civata ve somun
21/6/1940 Cuma günü saat 15 te kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın
alınacaktır.Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin et-
tiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar Komisyon reisliğine vermeleri lâ-
zımdır.Şartnameler (231) iki yüz otuz bir kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde sat-
ılmaktadır.Yerli malı teklif edildiği takdirde
Cif olarak ecnebi malı teklif edildiği takdirde

Lira

67872

46134

Muhammen bedel

Lira

6433

3460

K.

60

05

★ İstanbul Belediyesi ilânları ★

Cihangir Bakraç ve Kumrulu sokak 29 uncu adada 550 - 551 - 1024 ve 548 harita nu-
maralı arsalar arasında bulunan 5,60 metre murabbaı sahalı arsa satılmak üzere açık
arttırmaya konulmuştur. Tahmin bedeli 56 lira ve ilk teminatı 4 lira 20 kuruştur. Şartname
Zabit ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 20/5/940 pazartesi günü
saat 14 de daimi encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektup-
larla ihale günü muayyen saatte daimi encümeninde bulunmaları.

(3662)

Tahmin ilk
bedeli teminat
90,00 6,75 Beyazıtta Balabanağa Mah. Büyük Reşitpaşa Cad. 9 uncu adada 7,50
metre murabbaı sahalı arsa.120,00 9,00 Beyazıtta Balabanağa mah. Büyük Reşitpaşa Cad. 9 uncu adada 30 metre
murabbaı sahalı arsa.32,00 2,40 Cihangir yangın yerinde Akarsu çıkamazında 208/1 harita numaralı arsa
yanında bulunan 4,50 metre murabbaı sahalı arsa.Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı 3 parça arsa satılmak
üzere ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameler Zabit ve Muamelât Müdürlüğü
kaleminde görülecektir. İhale 20/5/940 pazartesi günü saat 14 de daimi encü-
meninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektuplarla ihale günü muay-
yen saatte daimi encümeninde bulunmaları.

(3621)

İstanbul Mıntıka Liman Reisliğinden

Riyaset motorları için 20 - 30 bin litre benzini 20 - 30 ton mazot ile 2 - 5 ton Gazin
mübayaası 4/5/940 tarihinde kapalı zarf usulü ile münakaşaya konulduğu halde talip zu-
hur etmediğinden pazarlık mübayaası edilecektir.Şartname mucibince lüzumu olan gaz - mazot ve benzini itasına talip olanların tek-
lif mektupları ve teminatlarıyla birlikte 25 Mayıs 940 tarihine kadar riyasetlere mürä-
aatları ilân olunur.

(3699)

Aydın — Vilâyet Daimî Encümeninden

940 yılında Aydın, Söke, Nazilli, Karacasu ve Çine kazalarında yapılacak bina tahriri
için 4983 lira muhammen kıymetinde ve 17 kalem evrakı matbuua tabettirilecektir.Bu evrakı matbuua 20 Haziranda hususi muhasebe müdürlüğüne teslim edilecektir.
Taliplerin 18/5/940 tarihli perşembe günü saat 14 de ve 373 lira 73 kuruş teminat
mektuplarıyla Aydın Vilâyet daimî encümenine fazla malumat almak ve şeraiti öğren-
mek isteyenlerin her gün encümen kalemine müracaatları ilân olunur.

«3466»

Tashihi ilânı

Gazetemizin 8 Mayıs 940 tarihli nüshasında Emlâk bankasının emlak satışına aid
ilânının 1150 esas numarasına kayıtlı arsa mesahası 71,25 olacak iken 71,5, 1753 esas
numarasına kayıtlı apartman mesahası 156,13 olacak iken 159,13 ve 769 esas numarasına
kayıtlı kâğır odanın Kurumlu han olacak iken Kumrulu han olarak hatalı neşredildi-
ğinden keyfiyet tavih ve tashihi olunur.

KÂĞIT FİATLARI

SÜMER BANK SELLÜLOZ SANAYİİ MÜESSESİNDEN:
Ahvali hâzıra dolayısıyla ham madde fiyatları yükselmiş bulundu-
ğundan İstanbul'da Yemiş iskelesinde kâin satış depomuz, kâğıtlarda
asgari bir balya ve mukavvalarda asgari bir paket olmak üzere, badema
aşağıda yazılı fiyatlar üzerinden satışta bulunacaktır:

	Kilosu 50 kuruş
Birinci hamur yazı kâğıdı	» 39 »
İkinci hamur yazı kâğıdı	» 39 »
Biletlik kâğıtlar (Beyaz)	» 42 »
Biletlik kâğıtlar (Renkli)	» 42 »
Bir taraflı Sellüloz ambalaj kâğıdı	
» beyaz 80 Gram ve yukarısı	» 39 »
» 80 Gramdan aşağısı	» 46 »
Bir taraflı renkli Sellüloz kâğıdı	» 48 »
İki taraflı » » »	» 54 »
Kraft ambalaj kâğıdı	» 39 »
Kraft taklidi ambalaj kâğıdı	» 35 »
Şrenz bakkal kâğıdı	
» 70 ve 110 Gramlık	» 25 »
» 110 Gramdan yukarısı	» 24 »
Beyaz karton	Paketi 705
Gri karton	» 545 »

Diğer şehirler tüccarlarının istifadesini temin için badema bu gibilerin yuka-
rıda yazılı satış depomuzun adresine istedikleri kâğıtları bildirmeleri ve aynı za-
manda kâğıt bedellerinin havalesiyle kâğıtları depomuzda teslim alacak kimsenin
isim ve adresini işar etmeleri lâzımdır. Talepler sıraya konulacak ve depodaki
mevcut nisbetinde karşılanacaktır.

Üniversite A.E.P. Komisyonundan

Muhammen bedeli	Eb'adı	Düzine
Lira	13 X 18	200
2540	18 X 24	100
	24 X 30	50
	30 X 40	100
	35.5 X 35.5	40

Radyoloji enstitüsüne yukarıda eb'adları yazılı 5 kalem röntgen filmi 20/5/1940 günü
saat 15 de Rektörlükte açık eksilme ile alınacaktır. İsteklilerin 191 lira muvakkat te-
minat makbuz ve ticaret odası vesikası göstermesi lâzımdır. Şartname her gün rek-
törlükte görülür. (3507)Bu basit ve kolay
Güzellik
reçetesini
tecrübe ediniz.Aynı genç kızın
tedaviden evvel
ve sonraki re-
simlerine ba-
kınız.

NE İDİ!

NE OLDU?

Bayan M.
S. diyor ki:
«Kendimi
aynada gördüğüm vakit, adeta gözle-
rime inanmıyorum. Cildim evvelkin-
den daha güzel, daha yumuşak ve da-
ha nermi, bütün arkadaşlarım teni-
min güzelliğine gıpta nazarlarıyla ba-
kıyorlar.» Siz de, yeni ve taze bir cilde,
şayın hayret bir tene malik olabili-
siniz. Hemen bugünden bu genç kızın
tatbik ettiği aynı basit ve kolay güzel-
lik reçetesine başlayınız: Bu gece yat-
mazdan evvel yüzünüze ve boynunuza
cilt unsuru olan pembe renkteki To-
kalon kremini sürünüz.Terkinde Viyana Üniversitesinin
meşhur bir profesörü tarafından keşif
ve «BIOCEL» tabir edilen kıymetli ve
cazip gençlik cevheri vardır. Siz uyur-
ken, cildiniz bu kıymetli cevheri mas-
edecek ve her sabah daha genç görü-
neceksiniz. Ertesi sabah yağsız beyaz
renkteki Tokalon kremini kullanınız.
Bu da, siyah benleri eritecek ve açık
mesameleri sıkılaştıracaktır. Aynı za-
manda cildi yumuşatıp beyazlatacak-
tır. Bu tarzı tedaviyi tatbik eden (gün-
de 3 dakika) her kadın, kendisini bir
çok sene gençleşmiş bulacak ve yeni
güzelliğe bir tene malik olacaktır. To-
kalon kreminin müsmir neticeleri ga-
rantidir.SERKL DORYAN
İkinci Davetname2 Mayıs 1940 perşembe günü için davet
edilen Umumi Heyet, nisabı ekseriyet bu-
lunmadığından inikat edemiyerek nizam-
namemizin 24 üncü maddesine tevfiakan
mezkûr tarihten on beş gün sonraya talik
edilmiştir.Binaenaleyh 17 Mayıs 1940 cuma günü
saat 22 de içtimaa gelmeniz rica olunur.

Müzakerat Ruznamesi:

- 1) 6 Şubat 1939 tarihli umumi heyetin
zabitnamesini tasdik etmek;
- 2) 1938 - 1939 devresinin idari ve mali
vaziyetine dair İdare Heyeti raporunun din-
lenip tetikli ve 31 Birinci Teşrin 1939 ta-
rihinde kapatılan hesapların tasdiki;
- 3) Nizamnamenin 16 ncı maddesine ist-
tinaden, müteveffa bay Alfonsa Fernandez -
Diaz yerine Komite azası olarak seçilen
bay Tarık Ziyal'ın intihabını tasdik etmek;
- 4) İdare Heyetinden istifa eden Prof. G.
Sennil'in yerine, nizamnamenin 16 ncı
maddesi mucibince bir Reis Vekili seçmek;
- 5) İdare Heyetinden istifa etmiş olan bay
A. Vefik Sertel'in yerine bir zatin intihabı;

Nizamnamenin 16 ncı maddesine göre
kur'a ile İdare Heyetinden çıkan Prof. Ce-
mil Topuzlu ile bay Haşım Altan'ın yerle-
rine iki âza intihabı.

İdare Heyeti

Dr. HORHORUNİ

Hastalarını akşama kadar
Sirkeci Viyana Otelı yanındaki mu-
ayenehanesinde tedavi eder.
Telefon: 24131Zayı - 100 No. bisiklet ehliyetim zayı
olmuştur. Yenisini çıkaracağım dan eski-
sinin hükmü yoktur.

İrfan Üçmer

Göz Mütahassısı
Dr. Şükrü Ertan(Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5
doktor Osman Şerafeddin apartmanı)
Telefon: 22566AKŞAM
Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	»

Posta ittihaadına dahil olmuayan ecnebi
memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı
1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

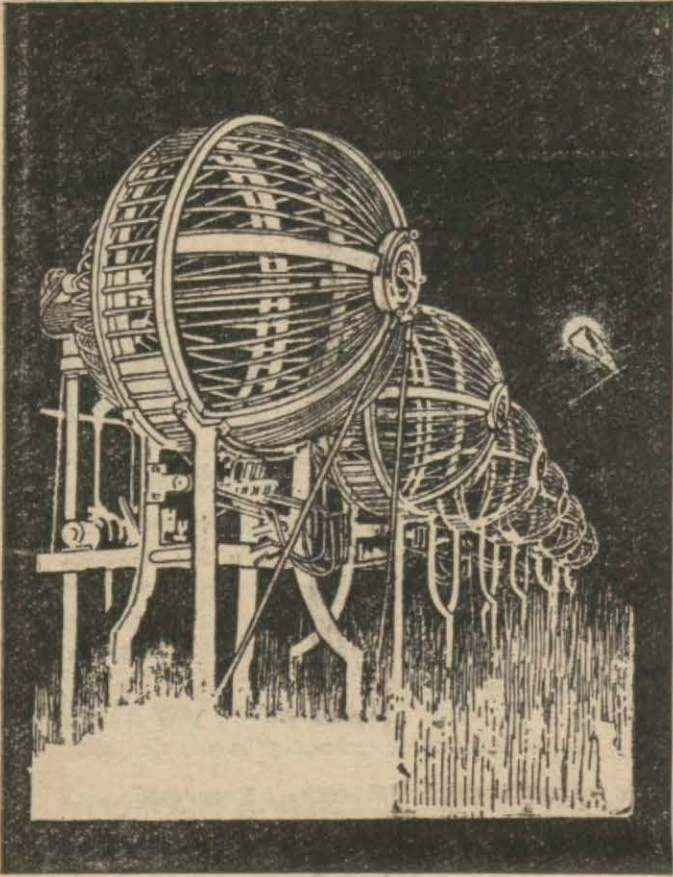
Telefonlarımız:

Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 —
İdare: 20681 — Müdür: 20497

Rebiülâhır 1 — Hızır 4

S. İmsak Güneş Öle İkinci Akşam Yatsı
E. 7,36 9,38 4,57 5,51 12,00 1,47
Va. 2,49 4,49 12,10 16,05 19,14 21,00İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk
sokak No. 13

19 MAYIS FEVKALÂDE PIYANGOSU

1 — 19 Mayıs fevkalâde Piyangosu Yeni Otomatik dönen kürelerle yapılan ilk keşide olacaktır. İtimat veren, şans getiren bu küreler elektrikle işlemektedir. 2 — Keşide 19 Mayıs Gençlik Bayramını müteakip, Ankara'da 19 Mayıs Stadyumunda on binlerce halkın huzurunda yapılacaktır. 3 — 19 Mayıs fevkalâde Piyangosunda onda bir bilet yoktur. Tam bilet ve yarım bilet vardır. Tam bilet ikramiyenin tamamı olan (50.000) lirayı yarım bilet (25.000) lirayı tam olarak kazanabilecektir. 4 — Tam biletler (2) liraya, yarım biletler (1) liraya satılmaktadır. Bu biletleri satış işlerinde, bayilerde, Ziraat Bankası şubelerinde Posta işlerinde bulabilirsiniz. 5 — Bu keşide (200.000) bilet vardır. Bu biletlerin (42.228) adedi muhakkak surette ikramiye kazanacaktır. Yani isabet nisbeti yüzde yirmi birden fazladır. 6 — 19 Mayıs fevkalâde Piyangosu için onar biletlik karneler ihdas edilmiştir. (2) liralık biletlerden mürekkep olan karneler (20), (1) liralık karnelerden mürekkep olan karneler (10) liraya satılmaktadır. 7 — Karnelerdeki numaraların son rakamları (0) dan (9) a kadar olan rakamlarla niha-yetlenmiştir. Bu suretle her karneye mutlaka iki ikramiye isabet edecektir. 8 — Bu, şu demektir: (20) liralık karne alanlar muhakkak surette (5) lira, (10) liralık karne alanlar muhakkak surette (2,50) lira kazanacaklar, bu suretle karnelerin fiati (15) liraya ve (7,50) liraya düşecektir. 9 — Dönen kürelerimiz ve 19 Mayıs fevkalâde Piyangosu hakkında fazla tafsilâtı parasız olarak dağıtılan Broşürlerimizde bulacaksınız. 10 — 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramını ümitsiz bir halde geçirmeyiniz. Bugün alacağınız (2) liralık tam bir bilette tamam (50.000) lira kazanabilirsiniz.

2 LİRAYA TAM 50 000 LİRA

PLAN	ADET	LİRA
1 İKRAMİYE	50.000	
1	10.000	
2	5.000	10.000
4	2.500	10.000
20	1.000	20.000
200	100	20.000
2.000	10	20.000
20.000	3	60.000
200.000	2	40.000
42228		240.000

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
ve bütün ağrıların derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Şans Kaynağı

TALİLİ GİŞE

Bu keşide de dahi 3 Büyük İkramiye verdi.

80.000 LİRA

34203 No. 1. bilet sahibi Balıkpazarı Bay Dimitri'ye

80.000 Lira kazandırdı

20.000 LİRA

20687 No. 1. biletle Lüleci Hendek'te Bay İdris'e

5.000 LİRA

3393 No. 1. biletle Kasımpaşada Arabacı Abdürrahmana

kazandırdı ve paralarını tamamen verdi.

Ayrıca Millî Piyangonun verdiği bilet serisi Bordroları gişemin önünde asılıdır.

Millî Piyangonun tertip ettiği fevkalâde Piyangosu

19 MAYIS BİLETLERİ GELMİŞTİR.

Tam 50.000 Lira kazanmak isterseniz biletlerinizi

TALİLİ GİŞEDEN alınız.

Adres: Karaköy No. 2 Baylan Pastanesi yanında.

TALİLİ GİŞE

Istanbul üniversitesi A.E.P. Komisyonundan

2740.61 lira keşifli birinci Şirürji kliniği inşaat kısmı tadilatı 20/5/1940 günü saat 16 da rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin en az bir teahhütte 2000 liralık bu işe benzer iş yaptığını dair İstanbul vilâyetinden ihaleden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 940 yılına aid ticaret odası vesikası ve 206 liralık muvakkat teminat makbuz-larile gelmeleri Keşif, şartname ve mukavele projesi her gün rektörlükte görülür. (3584)

Öksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem**

Hakkı Katran pastilleri de vardır

FOSFARSOL

EN BİRİNCİ

Kan, Kuvvet, İştihâ Şurubudur

TAZE

Amerikan

RADYO

bataryaları

gelmiştir

MİKA RADYD

Doyçe Bank karşısı No. 79

GALATA

ALA NEVİ 45

'ZEVK VE NEŞE' KAYNAĞIDIR
HER YERDE ARAYINIZ

Satılık Mobilya

(Bir büfe, bir kütüphane, bir kaç koltuk vesaire) Ayazpaşa, Çam Palas 5 No. ya cuma ve cumartesi, saat 18 - 20 de müraacaat.

Zayı — Fener nüfus memurluğundan aldığı nüfus tezkeremle beraber Fatih Askerlik şubesinde verilen terhis tezkerem kaybolmuştur. Yenilerini alacağundan es-kilerinin değeri yoktur.

DIKKAT! Bütün dünyada şöhet kazanmış BİRİNCİ SINIF

MINERVA

Radyolarının **EN SON MODELLERİ**

Pek yakında geliyor. Bekleyiniz...

Umum Türkiye Vekili:

N. KAMPEAS,

Galata Okçumusa caddesi No. 101

Anadoluda

Acente aranıyor.

HALİL SEZER

KARYOLA ve MADENİ EŞYA FABRİKASI

Muhtelif cins karyola ve divanlarla madeni mobleler fabrikasının salonlarında teşhir edilmektedir. Bir defa mallarımızı görmeniz menfaatiniz iktizasındır. Sirkeci, Salkımsöğüt, Demirkapı caddesi No. 7 Tel: 21632

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B.	% 7,5 teminat	Eksiltmenin
		Lira Kr.	Lira Kr.	şekli saati
Beyaz yıldızlı kâğıt	8000 tabaka	600 —	45 —	Açık ek. 14
Kompresör	1 adet	— —	— —	Pazarlık 14,30
I — Nümune ve şartnamesi mucibince yukarıda yazılı malzeme hizmetlerinde gösterilen usullerle satın alınacaktır.				
II — Kâğıt muhammen bedeli, muvakkat teminatı, eksiltme saatleri hizmetlerinde yazılıdır.				
III — Eksiltme 16/V/940 Perşembe günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.				
IV — Şartname ve nümune sözü geçen şubeden parasız alınabilir.				
V — İsteklilerin eksiltme ve pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde % 7,5 güvence paraları ile birlikte mezkûr komisyona müraacaatları.				

(3513)

Harp Akademisi Komutanlığından

Harp akademisi muhakim şubesine - ve Devlet memuriyetindeki hizmet müddetine göre - azami yüz elli lira ücretle bir memur alınacaktır. Zabıt kâtipliği yapmış veya adli işlerde muamele memurluğunda kullanılmış olanlar ve seri daktilo yazanlar terahh edilecektir. Taliplerin 15 Mayıs 940 tarihine kadar Yıldızda Harp akademisi komutanlığına müraacaat etmeleri.